

Efling – kynning

Kjarakönnun
Október 2018

Efni kynningarinnar

- Þátttaka
- Bakgrunnur svarenda
- Áherslur
- Fjárhagsstaða
- Húsnæði
- Skipting gæðanna
- Vinnutími og laun
- Sanngjörn laun
- Álag
- Lífeyrissjóður
- Ánægja með Eflingu

Framkvæmdalýsing

Lýsing á rannsókn

Unnið fyrir	Eflingu
Markmið	Að kanna kjör og viðhorf félagsmanna Eflingar og þróun þar á
Framkvæmdatími	10. september - 25. október 2018
Aðferð	Net- og símakönnun
Úrtak	2932 úr félagatali Eflingar
Verknúmer	4028881

Stærð úrtaks og svörun

Úrtak	2932
Svara ekki	1916
Fjöldi svarenda	1016
Þátttökuhlutfall	34,7%

Atvinnugrein	Hlutfall svarenda fyrir vigtun		Hlutfall svarenda eftir vigtun	
Framleiðsla	160	15,7	160	15,7
Opinber stjórnsýsla, fræðslustarfsemi, heilbrigðisþjónusta, umönnun, félagsþjónusta	325	32,0	258	25,4
Hótel og veitingastaðir	165	16,2	208	20,5
Byggingarstarfsemi	77	7,6	98	9,7
Heild- og smásala	95	9,4	95	9,3
Flutningur og geymsla	41	4,0	45	4,5
Leigustarfsemi og ýmis sérhæfð þjónusta	73	7,2	78	7,7
Annað	80	7,9	73	7,2

Reykjavík, 15. nóvember 2018

Bestu þakkir fyrir gott samstarf,

Tómas Bjarnason
Hanna Þórey Guðmundsdóttir
Sarah Knappe

Skýrsla þessi og innihald hennar er eingöngu til innanhússnota hjá því fyrirtæki, stofnun eða einstaklingi sem hana keypti. Öll opinber birting eða dreifing er óheimil án skriflegs leyfis Gallup. Starfsemi Gallup er með ISO 9001 gæðavottun. Auk þess er Gallup aðili að ESOMAR.

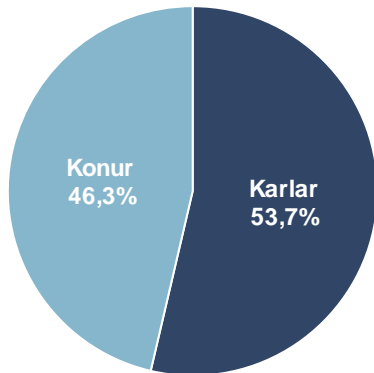
Allur réttur áskilinn: © Gallup.

ESOMAR
member

Bakgrunnur

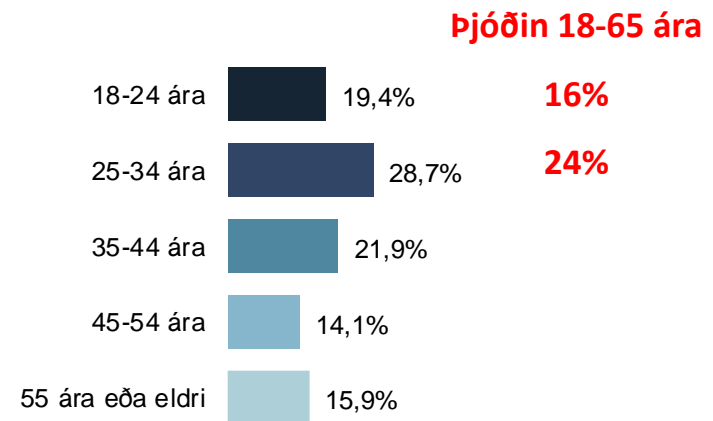
Sp. 36. Kyn

	Fjöldi	%	+/-
Karlar	545	53,7	3,1
Konur	471	46,3	3,1
Fjöldi svarenda	1.016	100,0	

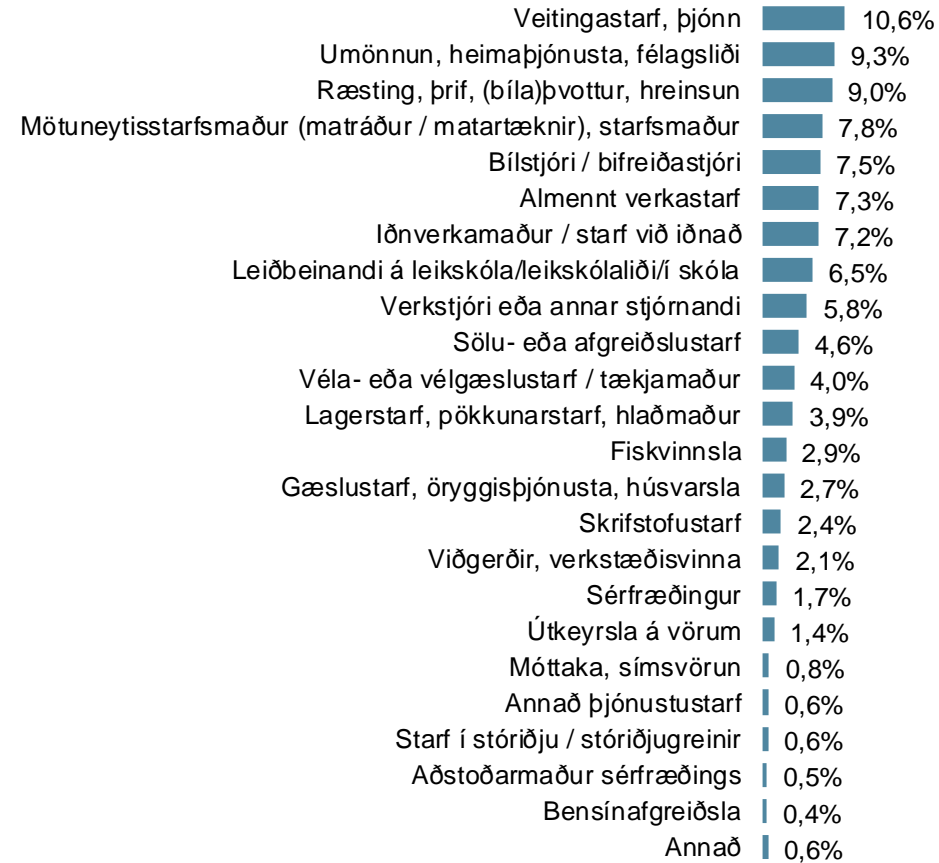
Sp. 37. Aldur

	Fjöldi	%	+/-
18-24 ára	197	19,4	2,4
25-34 ára	291	28,7	2,8
35-44 ára	222	21,9	2,5
45-54 ára	144	14,1	2,1
55 ára eða eldri	162	15,9	2,3
Fjöldi svarenda	1.016	100,0	

Sp. 19. Hvað af eftirfarandi á best við um þitt aðalstarf?

	Fjöldi	%	+/-
Veitingastarf, þjónn	103	10,6	1,9
Umönnun, heimaþjónusta, félagsliði	91	9,3	1,8
Ræsting, þrif, (bíla)þvottur, hreinsun	87	9,0	1,8
Mötuneytisstarfsmaður (matráður / matartæknir), starfsmaður	75	7,8	1,7
Bílstjóri / bifreiðastjóri	72	7,5	1,7
Almennt verkastarf	71	7,3	1,6
Iðnverkamaður / starf við iðnað	70	7,2	1,6
Leiðbeinandi á			
leikskóla/leikskólaliði/í skóla	63	6,5	1,5
Verkstjóri eða annar stjórnandi	56	5,8	1,5
Sölu- eða afgreiðslustarf	45	4,6	1,3
Véla- eða vélgæslustarf / tækjamaður	39	4,0	1,2
Lagerstarf, þökkunarstarf, hlaðmaður	38	3,9	1,2
Fiskvinnsla	28	2,9	1,1
Gæslustarf, öryggisþjónusta,			
húsvarsla	26	2,7	1,0
Skrifstofustarf	23	2,4	1,0
Viðgerðir, verkstæðisvinna	20	2,1	0,9
Sérfræðingur	16	1,7	0,8
Útkeyrsla á vörum	13	1,4	0,7
Móttaka, símsvörun	8	0,8	0,6
Annað þjónustustarf	6	0,6	0,5
Starf í stóriðju / stóriðjugreinir	6	0,6	0,5
Aðstoðarmaður sérfræðings	5	0,5	0,4
Bensínafgreiðsla	4	0,4	0,4
Annað	6	0,6	0,5
Fjöldi svara	969	100,0	
Tóku afstöðu	969	98,7	
Tóku ekki afstöðu	13	1,3	
Fjöldi aðspurðra	981	100,0	
Spurðir	981	96,6	
Ekki spurðir	35	3,4	
Fjöldi svarenda	1.016	100,0	

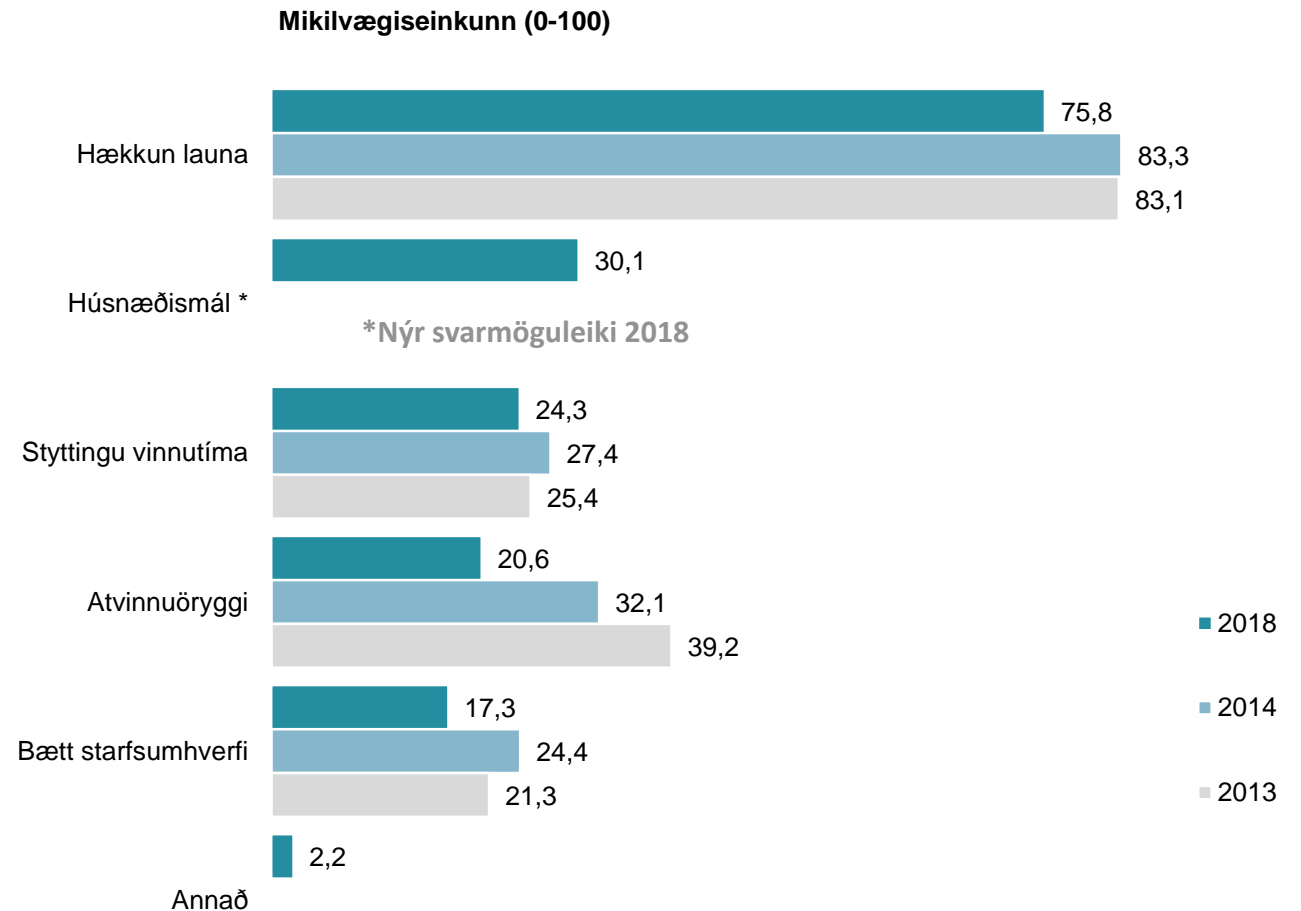
Þeir sem eru í námi eða eru án atvinnu(sp. 1) voru ekki spurðir þessarar spurningar.

Áherslur

Sp. 2. Hvað viltu að Efling leggi mesta áherslu á í næstu kjarasamningum gagnvart atvinnurekendum? En næst mesta? En þar næst?

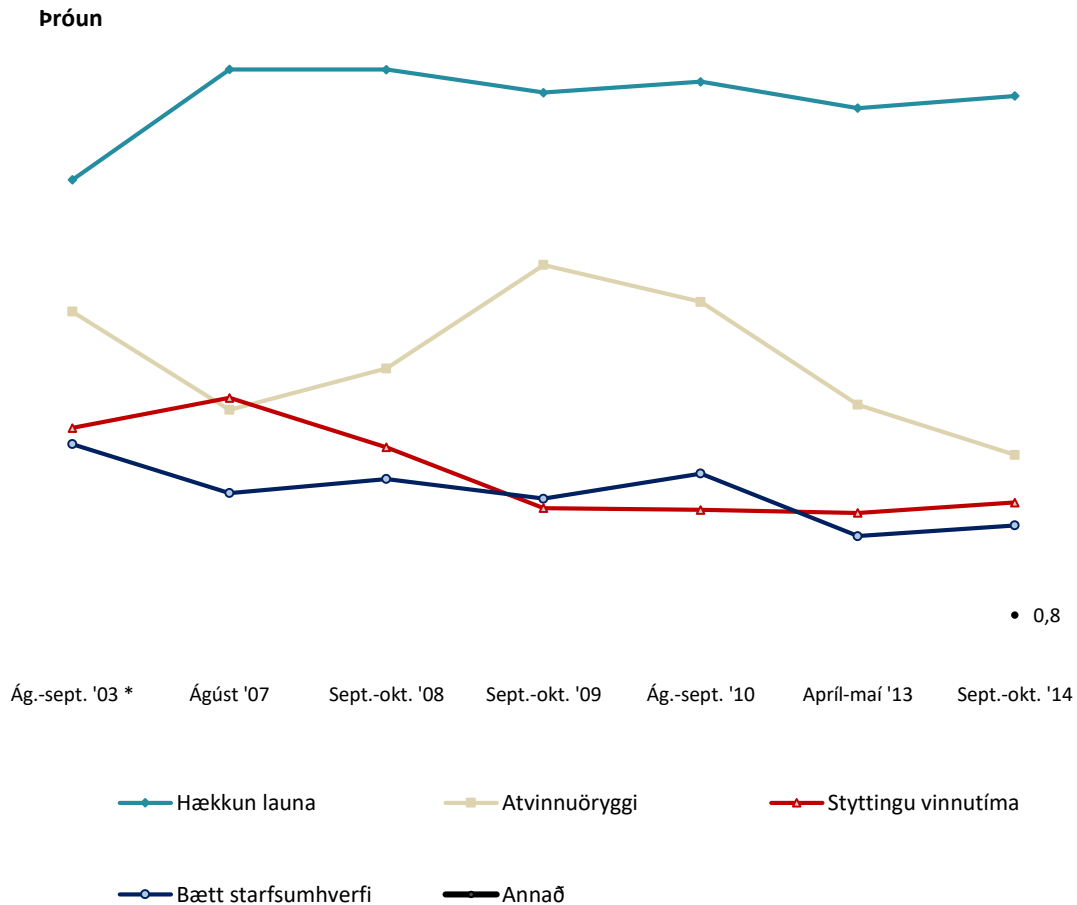
	Mest áhersla %
Hækkun launa	61%
Húsnæðismál	15%
Styttingu vinnutíma	11%
Atvinnuöryggi	7%
Bætt starfsumhverfi	5%
Annað	1%
Samtals	100%
<i>Fjöldi svara</i>	<i>970</i>

Alls 2266 svör sem þýðir 2,34 svör pr. svaranda

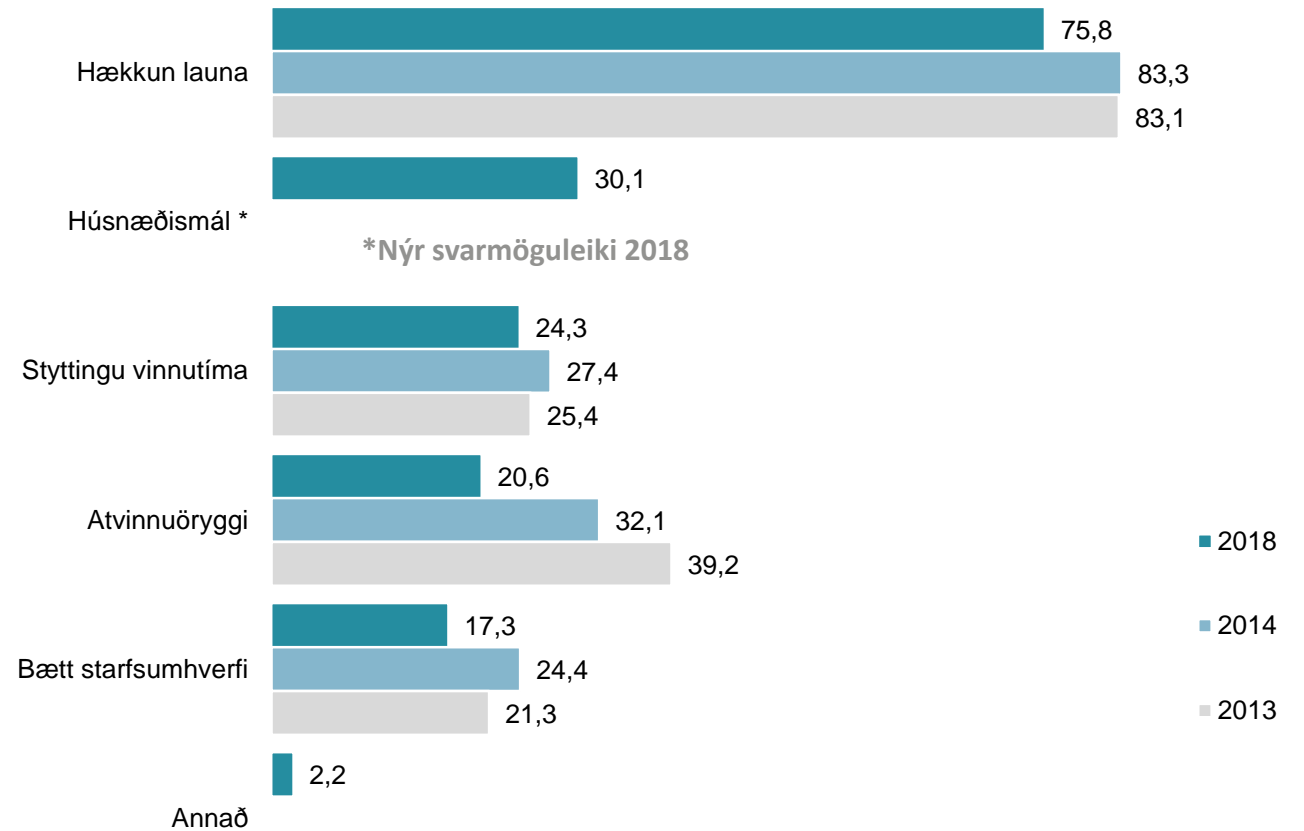

Sp. 2. Hvað viltu að Efling leggi mesta áherslu á í næstu kjarasamningum gagnvart atvinnurekendum? En næst mesta? En þar næst?

Mikilvægiseinkunn (0-100)

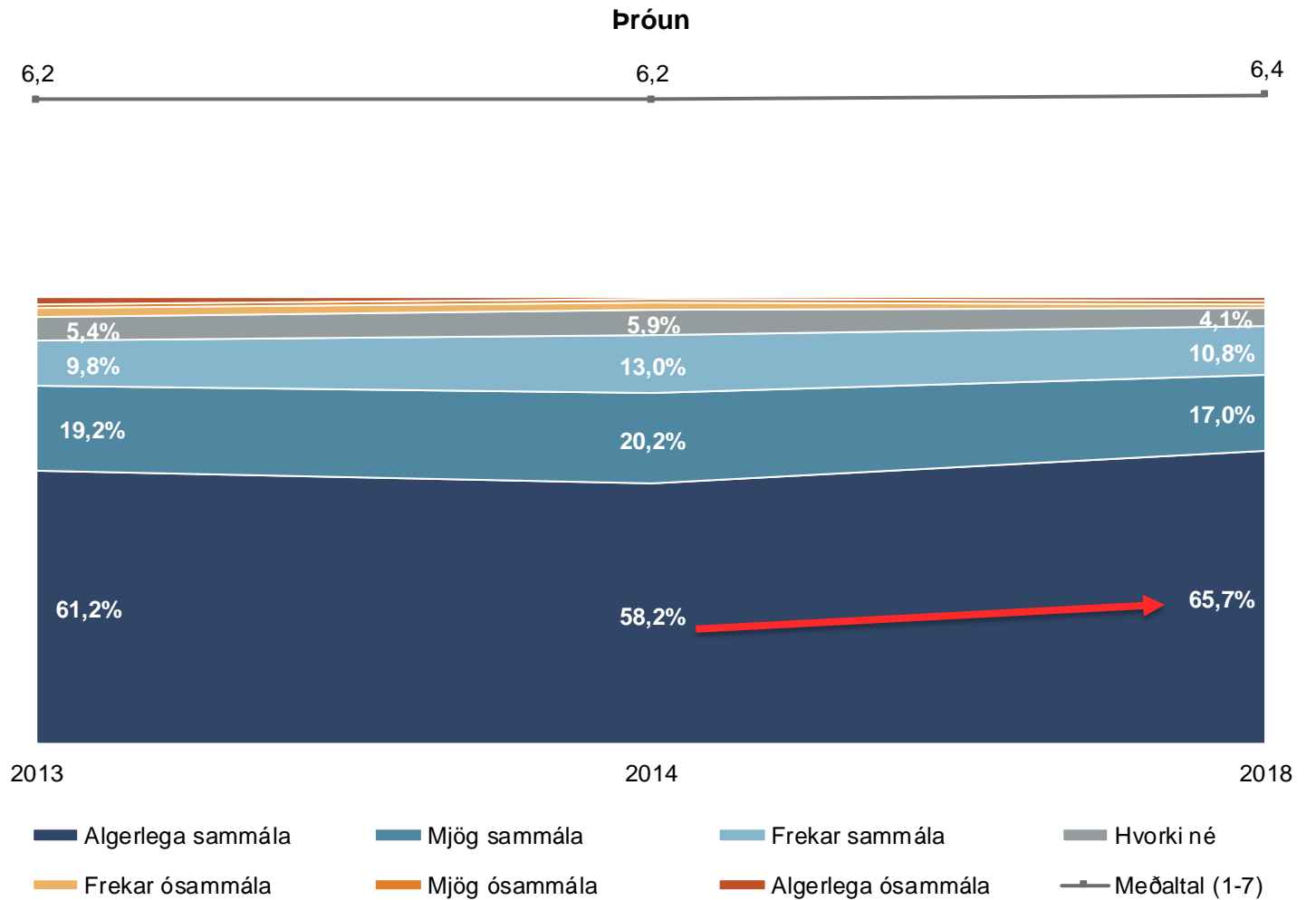
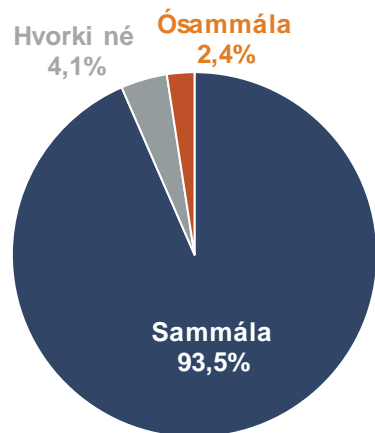
Sp. 2. Hvað viltu að Efling leggi mesta áherslu á í næstu kjarasamningum gagnvart atvinnurekendum? En næst mesta? En þar næst?

	Fjöldi	Hækkun launa	Húsnæðis mál	Styttingu vinnutíma	Atvinnu-öryggi	Bætt starfs-umhverfi	Annað	Hækkun launa
Heild	970	76	30	24	21	17	2	 76
Kyn								
Karlar	526	70	33	26	21	17	2	 70
Konur	444	82	26	22	21	17	2	 82
Aldur								
18-24 ára	186	70	38	16	28	22	1	 70
25-34 ára	284	75	32	27	18	20	3	 75
35-44 ára	210	75	33	24	19	16	1	 75
45-54 ára	135	81	23	22	21	15	4	 81
55 ára eða eldri	154	81	20	32	18	10	2	 81
Mánaðarlegar heildartekjur (fyrir skatt)								
Lægri en 350 þúsund kr.	129	85	30	21	18	17		 85
350 til 449 þúsund kr.	202	79	30	24	18	14	4	 79
450 til 549 þúsund kr.	144	73	32	30	21	14	2	 73
550 þúsund kr. eða meira	159	71	29	31	21	16	3	 71

Þar sem einkunn er feitletruð og lituð með bláu er marktækur munur á milli hópa

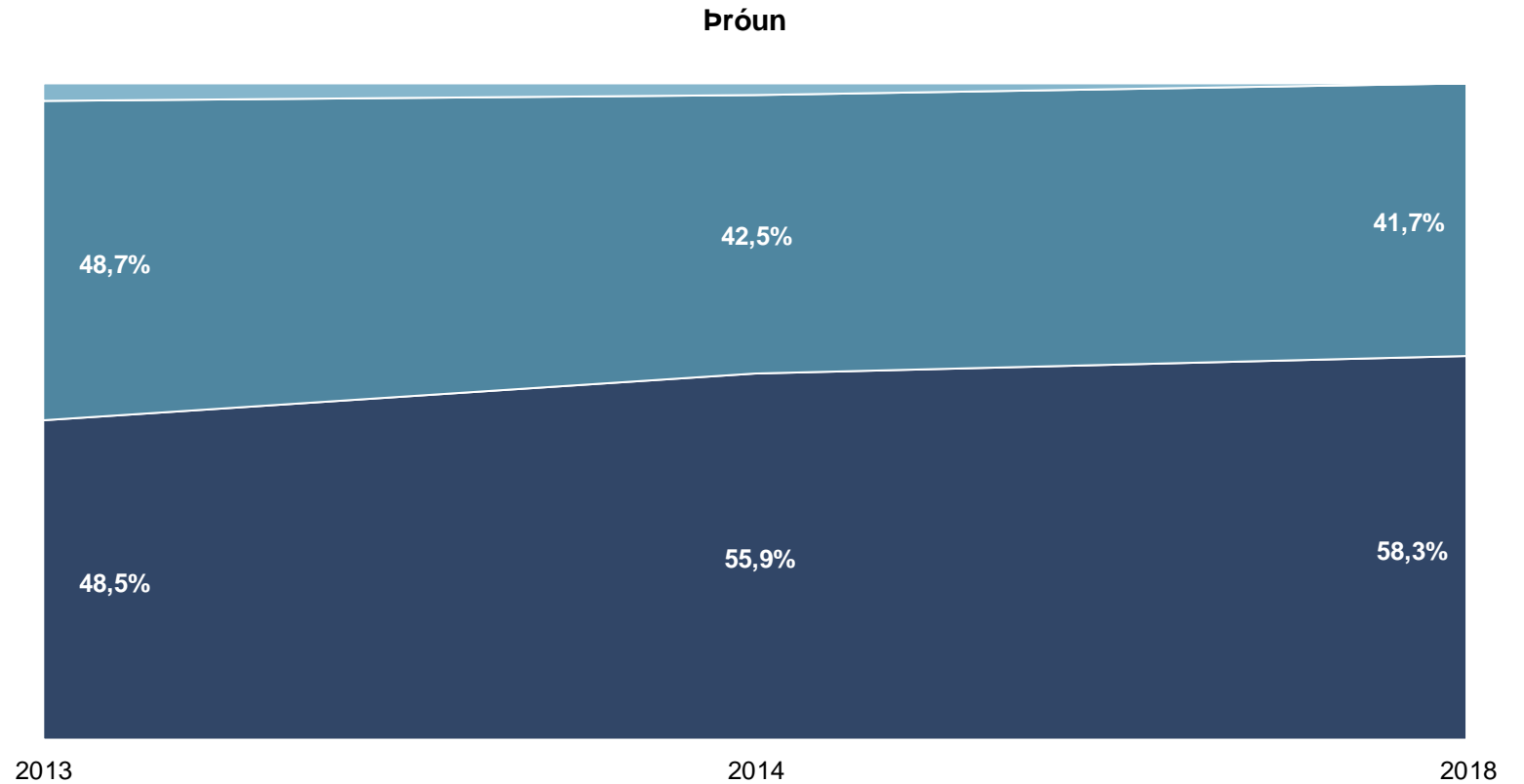
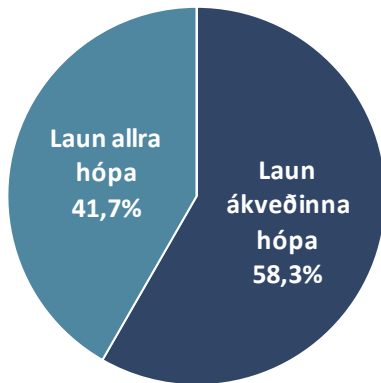
Sp. 3. Hversu sammála eða ósammála ertu að leggja eigi sérstaka áherslu á hækkun lægstu launa í næstu kjarasamningum?

	Fjöldi	%	+/-
Algjörlega sammála (7)	661	65,7	2,9
Mjög sammála (6)	171	17,0	2,3
Frekar sammála (5)	109	10,8	1,9
Hvorki né (4)	41	4,1	1,2
Frekar ósammála (3)	10	1,0	0,6
Mjög ósammála (2)	8	0,8	0,5
Algjörlega ósammála (1)	6	0,6	0,5
Sammála	941	93,5	1,5
Hvorki né	41	4,1	1,2
Ósammála	24	2,4	1,0
Fjöldi svara	1.007	100,0	
Tóku afstöðu	1.007	99,1	
Tóku ekki afstöðu	9	0,9	
Fjöldi svarenda	1.016	100,0	
Meðaltal (1-7)	6,4		
Víkmörk ±	0,1		

Sp. 4. Telur þú að hækka þurfi laun ákveðinna hópa meira en annarra eða telur þú að ekki eigi að vera munur á launahækkunum eftir hópum?

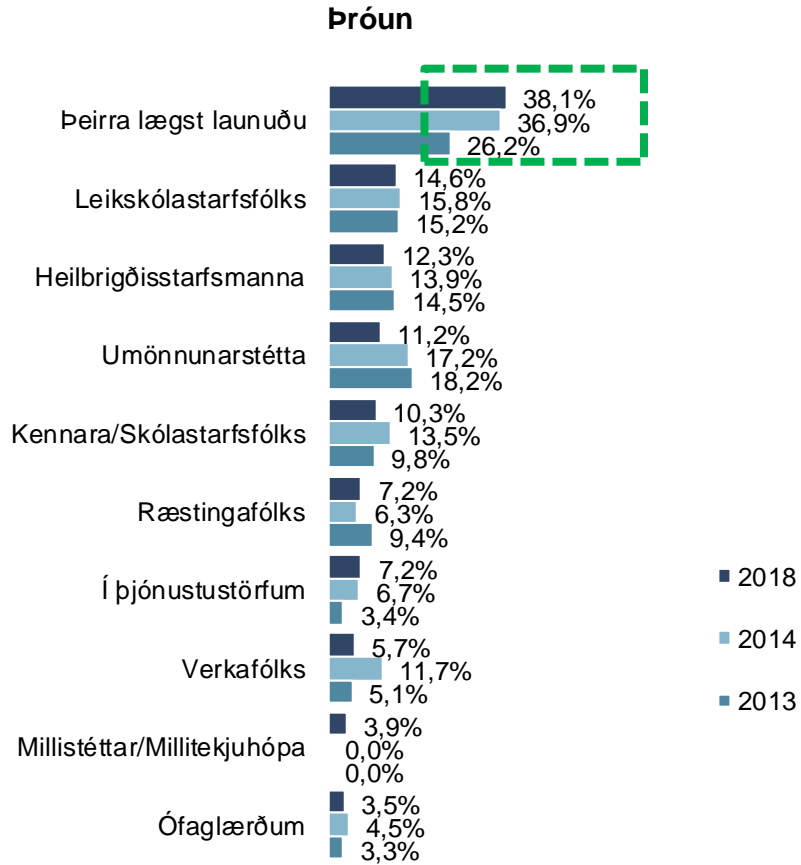
	Fjöldi	%	+/-
Laun ákveðinna hópa þurfa að hækka meira en annarra	558	58,3	3,1
Laun allra hópa eiga að hækka jafnmikið	399	41,7	3,1
Fjöldi svara	957	100,0	
Tóku afstöðu	957	94,2	
Tóku ekki afstöðu	59	5,8	
Fjöldi svarenda	1.016	100,0	

■ Laun ákveðinna starfshópa þurfa að hækka meira en annarra ■ Laun allra starfshópa eiga að hækka jafnmikið ■ Annað

Sp. 5. Laun hvaða starfshópa þarf að hækka umfram annarra, að þínu mati?

	Fjöldi	%	+/-
Þeirra lægst launuðu	155	38,1	4,7
Leikskólastarfsfólks	60	14,6	3,4
Heilbrigðisstarfsmanna	50	12,3	3,2
Umönnunarstétta	46	11,2	3,1
Kennara/Skólastarfsfólks	42	10,3	2,9
Ræstingafólks	29	7,2	2,5
Í þjónustustörfum	29	7,2	2,5
Verkafólks	23	5,7	2,2
Millistéttar/Millitekjuhópa	16	3,9	1,9
Ófaglærðra	14	3,5	1,8
Bifreiðastjóra	14	3,5	1,8
Sérfræðinga/Menntaðra	12	2,9	1,6
Í afgangslustörfum	11	2,8	1,6
Starfsfólks í erfiðisvinnu	10	2,4	1,5
Í hættulegum störfum	10	2,4	1,5
Í líkamlegri vinnu	9	2,2	1,4
Starfsólks í mótuneytum	9	2,1	1,4
Starfsfólks sem ber ábyrgð	8	2,0	1,4
Reynslumeira starfsfólks	7	1,7	1,3
Löggæslu/Slökkviliðs	7	1,6	1,2
Fiskvinnslu	6	1,6	1,2
Krónutöluhækkun frekar en prósentuhækkun launa	6	1,5	1,2
Annarra starfshópa	42	10,4	3,0
Annað	5	1,3	1,1
Fjöldi svara	622		
Tóku afstöðu	408	88,9	
Tóku ekki afstöðu	51	11,1	
Fjöldi aðspurðra	459	100,0	
Spurðir	459	45,1	
Ekki spurðir	557	54,9	
Fjöldi svarenda	1.016	100,0	

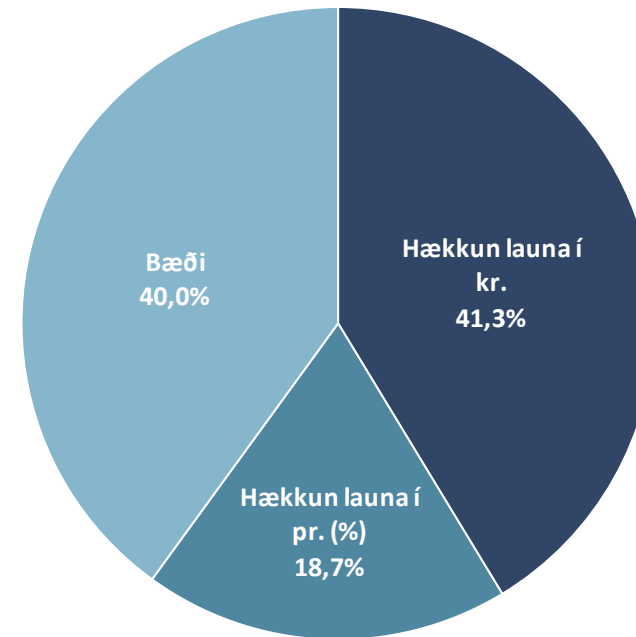
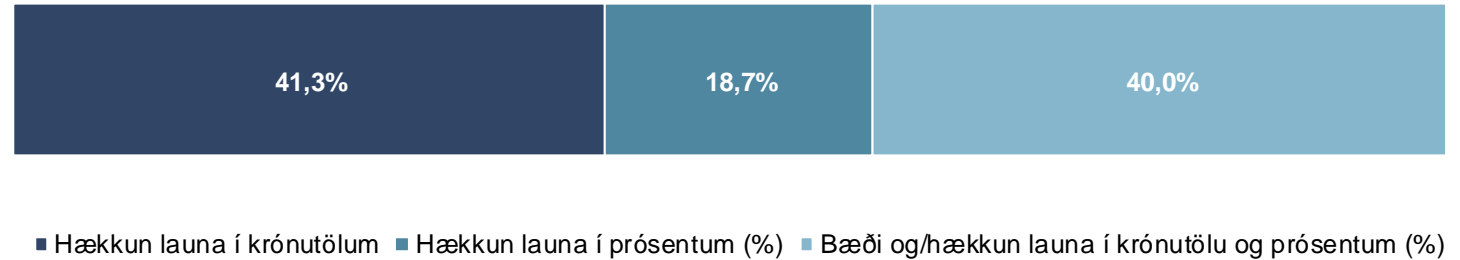

Þessi spurning var opin, þ.e. engir svarmöguleikar voru gefnir fyrirfram. Svarendur höfðu því frjálstar hendur um eðli og fjölda svara. Hlutfallstölur eru reiknaðar eftir fjölda þeirra sem tóku afstöðu en ekki fjölda svara.

Þeir sem segja að laun ákveðinna hópa þurfi að hækka meira en annarra (sp. 5) voru spurðir þessrara spurningar.

Sp. 6. Hvort myndir þú vilja leggja áherslu á krónutöluhækkun eða prósentuhækkun í komandi kjarasamningum við atvinnurekendur?

	Fjöldi	%	+/-
Hækkun launa í krónutölum	389	41,3	3,1
Hækkun launa í prósentum (%)	176	18,7	2,5
Bæði og/hækkun launa í krónutölu og prósentum (%)	376	40,0	3,1
Fjöldi svara	940	100,0	
Tóku afstöðu	940	92,5	
Tóku ekki afstöðu	76	7,5	
Fjöldi svarenda	1.016	100,0	

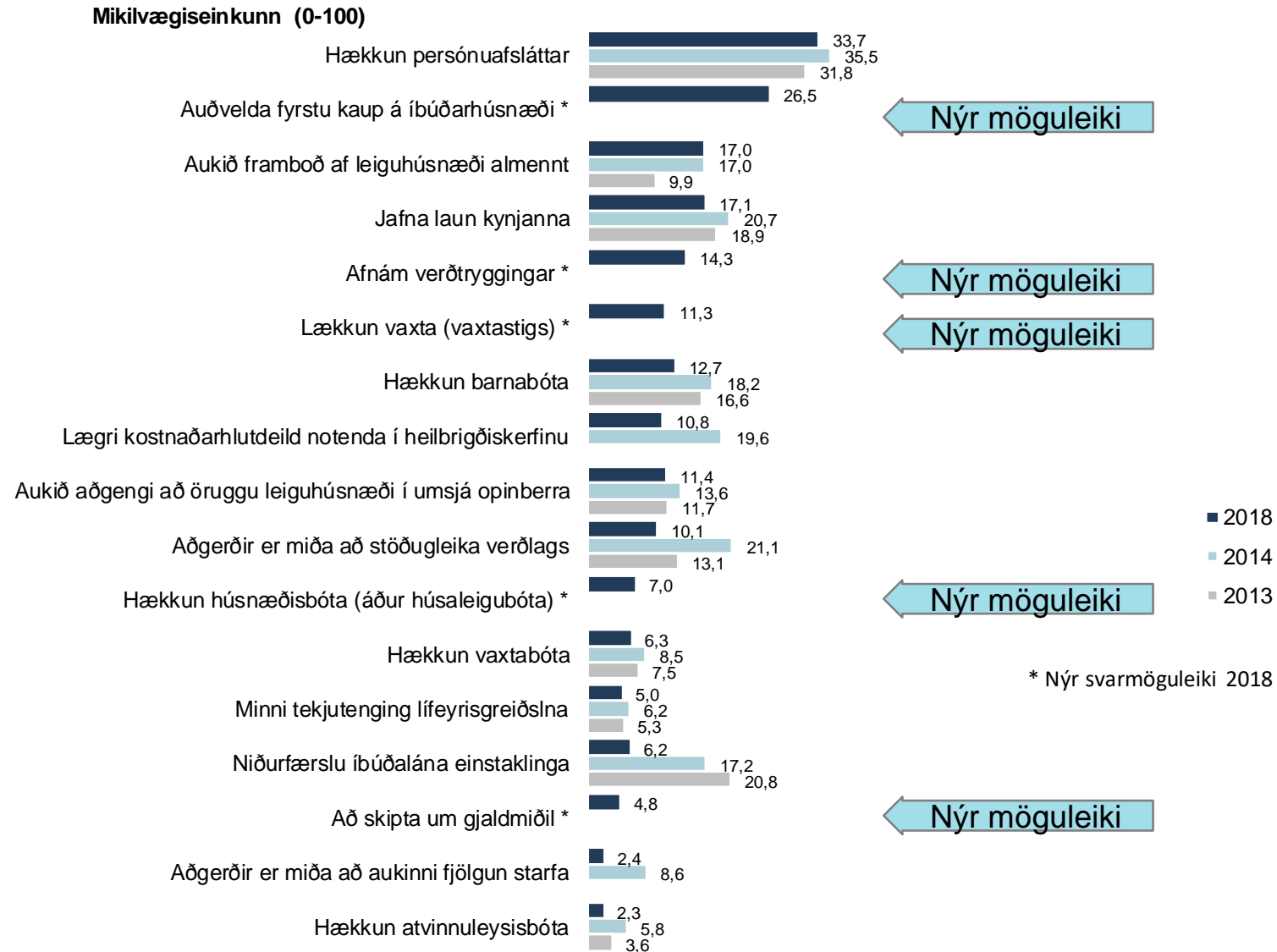

Sp. 7. Hvað af eftirfarandi viltu að Efling leggi mesta áherslu á í næstu samningum gagnvart stjórnvöldum? En næst? En þar næst?

	100 Mest			66,7 Næst mest			33,3 Þriðja mest			Mikilvægiseinkunn (0-100)
	Fjöldi	%	+/-	Fjöldi	%	+/-	Fjöldi	%	+/-	
Hækkun persónuafsláttar	183	19,3	2,5	150	15,8	2,3	112	11,8	2,1	33,7
Auðvelda fyrstu kaup á íbúðarhúsnæði	147	15,5	2,3	104	11,0	2,0	105	11,0	2,0	26,5
Jafna laun kynjanna	103	10,9	2,0	56	5,9	1,5	65	6,8	1,6	17,1
Aukið framboð af leiguhúsnæði almennt	82	8,6	1,8	83	8,8	1,8	73	7,7	1,7	17,0
Afnám verðtryggingar	79	8,3	1,8	57	6,0	1,5	55	5,8	1,5	14,3
Hækkun barnabóta	59	6,2	1,5	64	6,7	1,6	57	6,0	1,5	12,7
Aukið aðgengi að öruggu leiguhúsnæði í umsjá opinberra	49	5,1	1,4	57	6,0	1,5	64	6,8	1,6	11,4
Lækkun vaxta (vaxtastigs)	41	4,3	1,3	68	7,2	1,6	64	6,8	1,6	11,3
Lægri kostnaðarhlutdeild notenda í heilbrigðiskerfinu	37	3,9	1,2	65	6,8	1,6	66	7,0	1,6	10,8
Aðgerðir er miða að stöðugleika verðlags	30	3,2	1,1	63	6,6	1,6	71	7,5	1,7	10,1
Hækkun húsnæðisbóta (áður húsaleigubóta)	27	2,8	1,0	37	3,9	1,2	44	4,7	1,3	7,0
Hækkun vaxtabóta	23	2,4	1,0	33	3,5	1,2	45	4,7	1,4	6,3
Niðurfærslu íbúðalána einstaklinga	21	2,2	0,9	39	4,1	1,3	35	3,7	1,2	6,2
Minni tekjutenging lífeyrisgreiðslna	20	2,1	0,9	25	2,7	1,0	33	3,5	1,2	5,0
Að skipta um gjaldmiðil	23	2,4	1,0	22	2,3	1,0	24	2,6	1,0	4,8
Aðgerðir er miða að aukinni fjölgun starfa	9	0,9	0,6	12	1,2	0,7	18	1,9	0,9	2,4
Hækkun atvinnuleysisbóta	9	0,9	0,6	13	1,4	0,7	13	1,4	0,7	2,3
Annað	8	0,9	0,6	1	0,1	0,2	5	0,5	0,4	1,1
Fjöldi svara	950	100,0		950	100,0		950	100,0		
Tóku afstöðu	950	93,5		950	100,0		950	100,0		
Tóku ekki afstöðu	66	6,5		0	0,0		0	0,0		
Fjöldi aðspurðra	1.016	100,0		950	100,0		950	100,0		
Spurðir	1.016	100,0		950	93,5		950	93,5		
Ekki spurðir	0	0,0		66	6,5		66	6,5		
Fjöldi svarenda	1.016	100,0		1.016	100,0		1.016	100,0		

Mikilvægiseinkunn er fengin með eftirfarandi formúlu:
 $((\text{„Mest“} * 100) + (\text{„Næst mest“} * 66,6667) + (\text{„Þriðja mest“} * 33,3333)) / \text{Fjöldi svara í „Mest“}$.

Sp. 7. Hvað af eftirfarandi viltu að Efling leggi mesta áherslu á í næstu samningum gagnvart stjórnvöldum? En næst? En þar næst? (þróun sýnd þar sem er hægt)

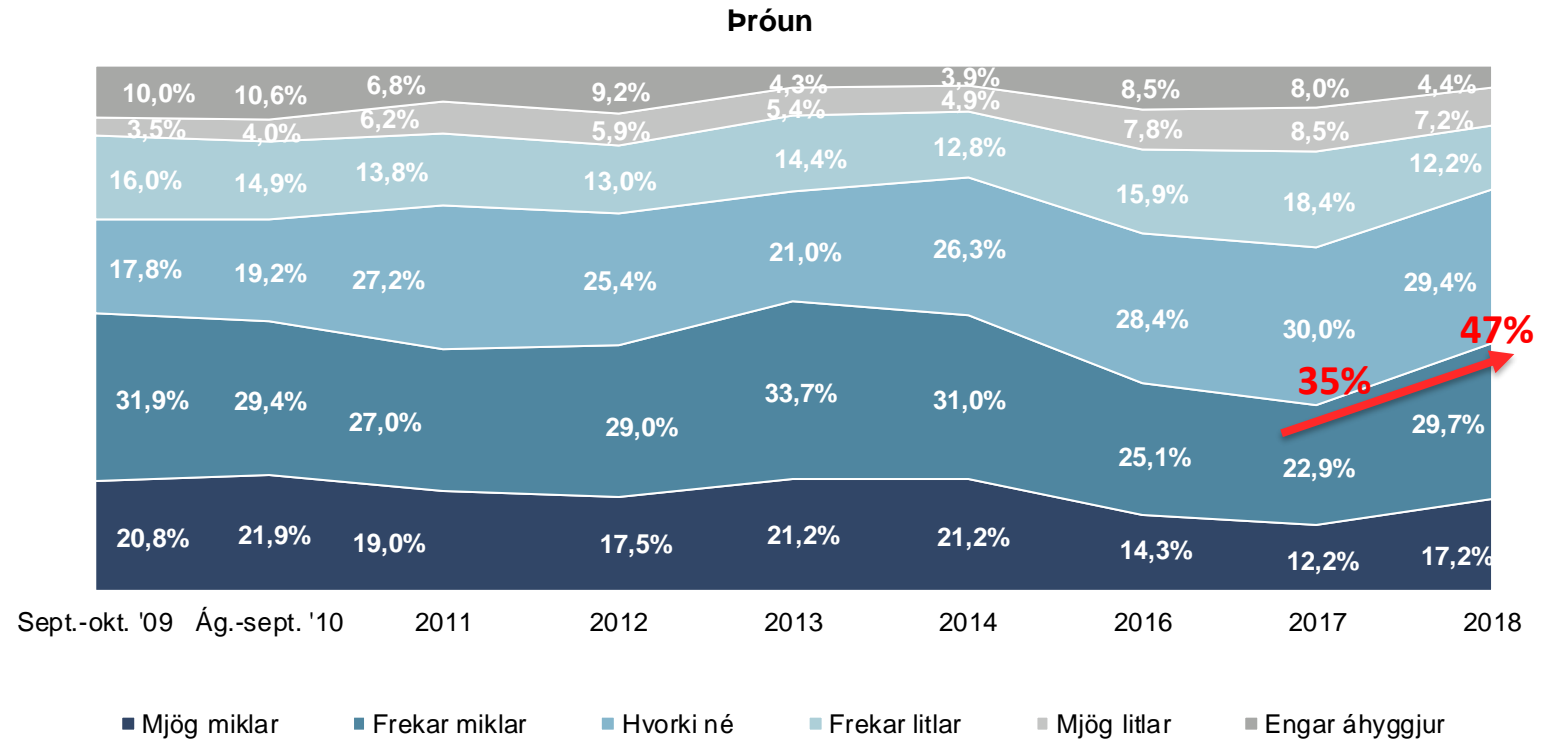

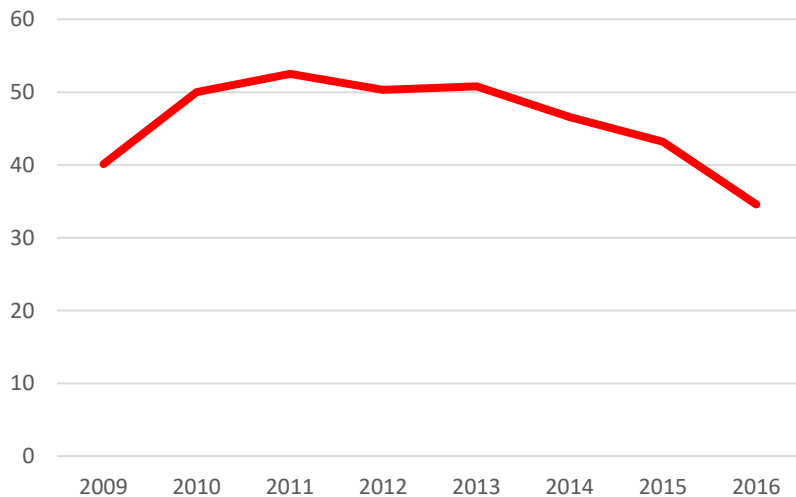
Fjárhagsstaða

Sp. 8. Hefur þú miklar, litlar eða engar áhyggjur af fjárhagslegri stöðu þinni?

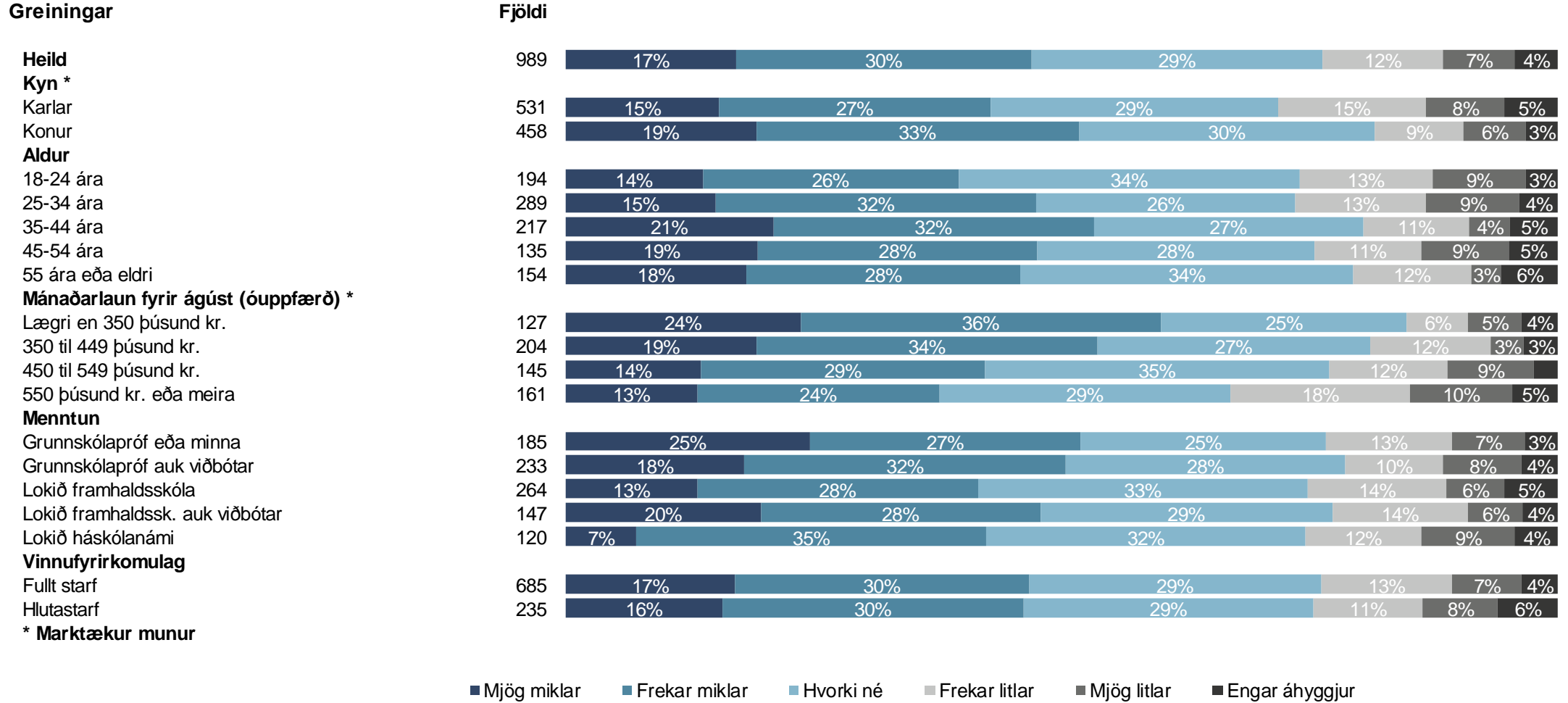
	Fjöldi	%	+/-
Mjög miklar	170	17,2	2,4
Frekar miklar	294	29,7	2,8
Hvorki né	290	29,4	2,8
Frekar litlar	120	12,2	2,0
Mjög litlar	71	7,2	1,6
Engar áhyggjur	43	4,4	1,3
Fjöldi svara	989	100,0	
Tóku afstöðu	989	97,3	
Tóku ekki afstöðu	27	2,7	
Fjöldi svarenda	1.016	100,0	

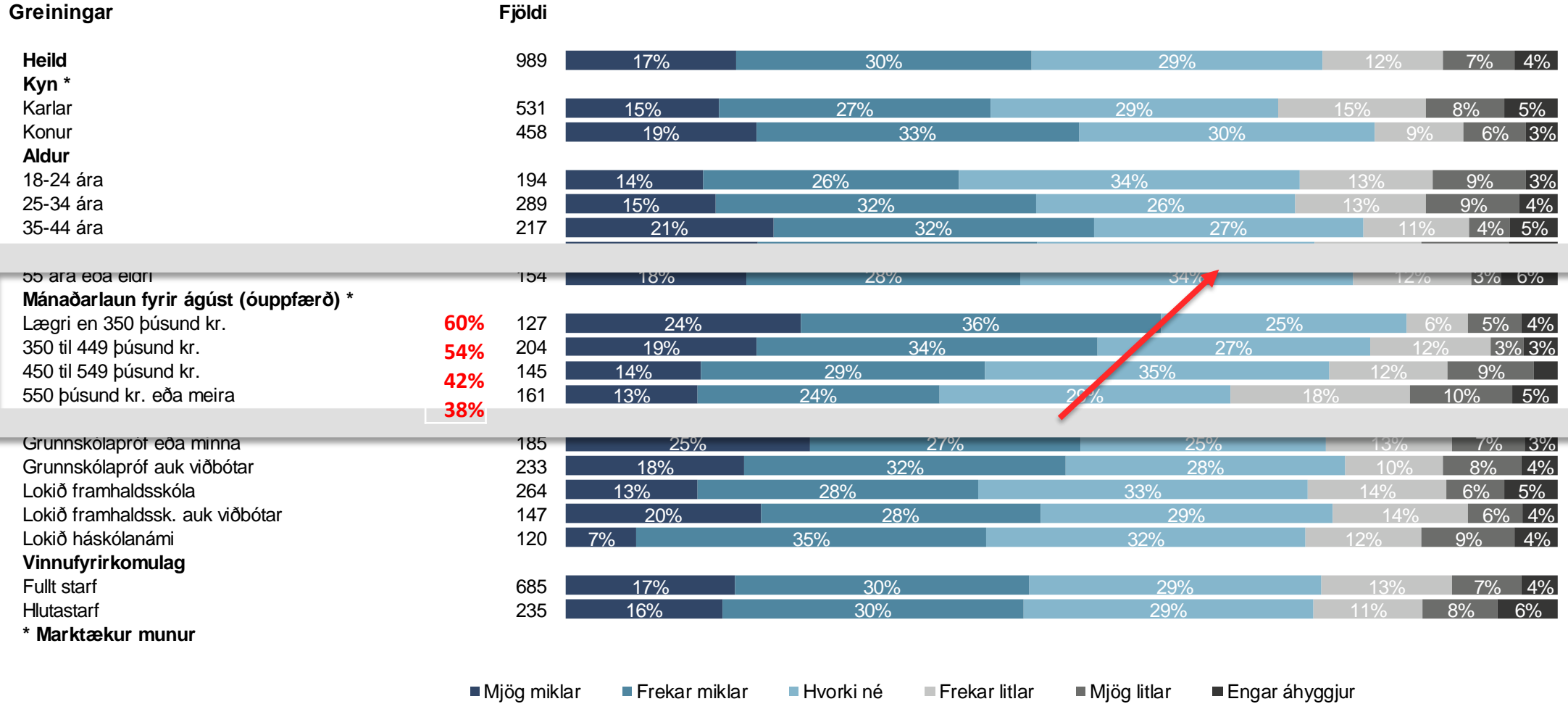
Erfitt (erfitt, nokkuð erfitt eða mjög erfitt) að ná endum saman – Hagstofa .is

Sp. 8. Hefur þú miklar, litlar eða engar áhyggjur af fjárhagslegri stöðu þinni?

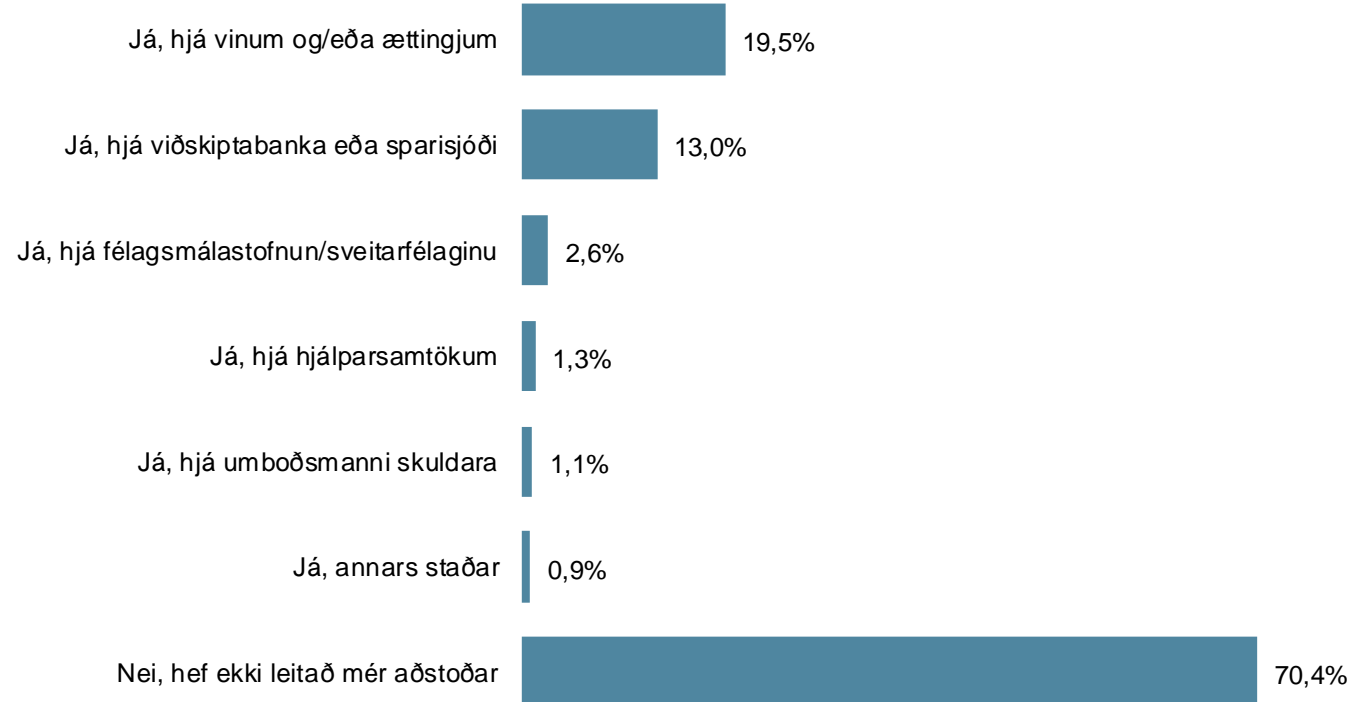
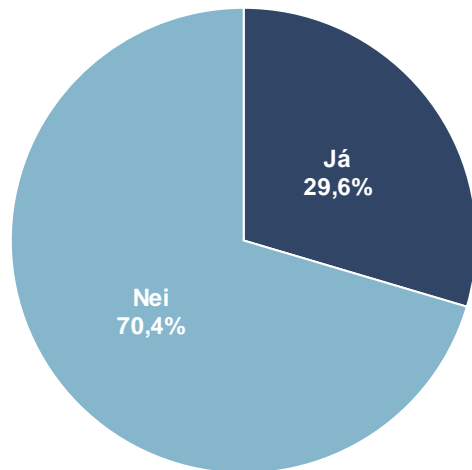

Sp. 8. Hefur þú miklar, litlar eða engar áhyggjur af fjárhagslegri stöðu þinni?

Sp. 9. Hefur þú leitað aðstoðar vegna fjárhagslegrar stöðu þinnar á síðastliðnum 12 mánuðum?

	Fjöldi	%	+/-
Já, hjá vinum og/eða ættingjum	192	19,5	2,5
Já, hjá viðskiptabanka eða sparisjóði	128	13,0	2,1
Já, hjá félagsmálastofnun/sveitarfélaginu	25	2,6	1,0
Já, hjá hjálparsamtökum	13	1,3	0,7
Já, hjá umboðsmanni skuldara	11	1,1	0,7
Já, annars staðar	9	0,9	0,6
Nei, hef ekki leitað mér aðstoðar	693	70,4	2,9
Fjöldi svara	1.071		
Tóku afstöðu	984	96,8	
Tóku ekki afstöðu	32	3,2	
Fjöldi svarenda	1.016	100,0	

Í þessari spurningu mátti nefna fleiri en einn svarmöguleika. Hlutfallstölur eru því reiknaðar eftir fjölda þeirra sem tóku afstöðu en ekki fjölda svara.

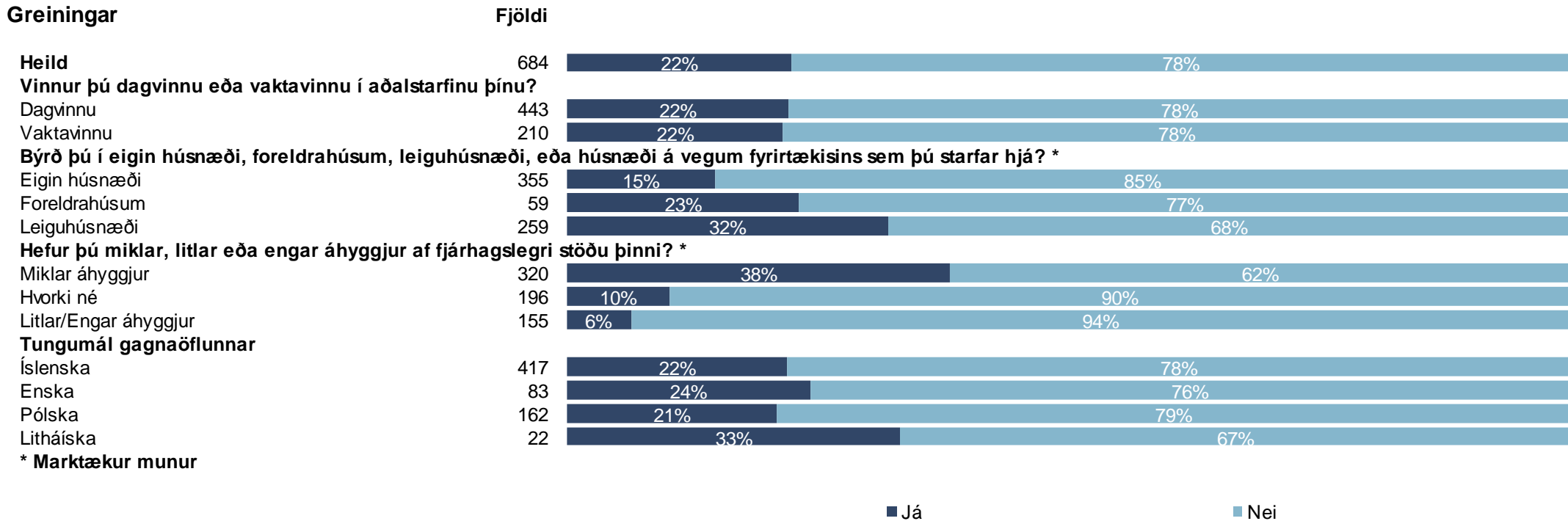
Sp. 11. Hefur þú átt í erfiðleikum með að standa skil á afborgunum af lánum þínum (ekki getað greitt af lánunum) á síðustu 12 mánuðum?

	Fjöldi	%	+/-
Já	153	22,3	3,1
Nei	532	77,7	3,1
Fjöldi svara	684	100,0	
Tóku afstöðu	684	96,1	
Tóku ekki afstöðu	28	3,9	
Fjöldi aðspurðra	712	100,0	
Spurðir	712	70,1	
Ekki spurðir	304	29,9	
Fjöldi svarenda	1.016	100,0	

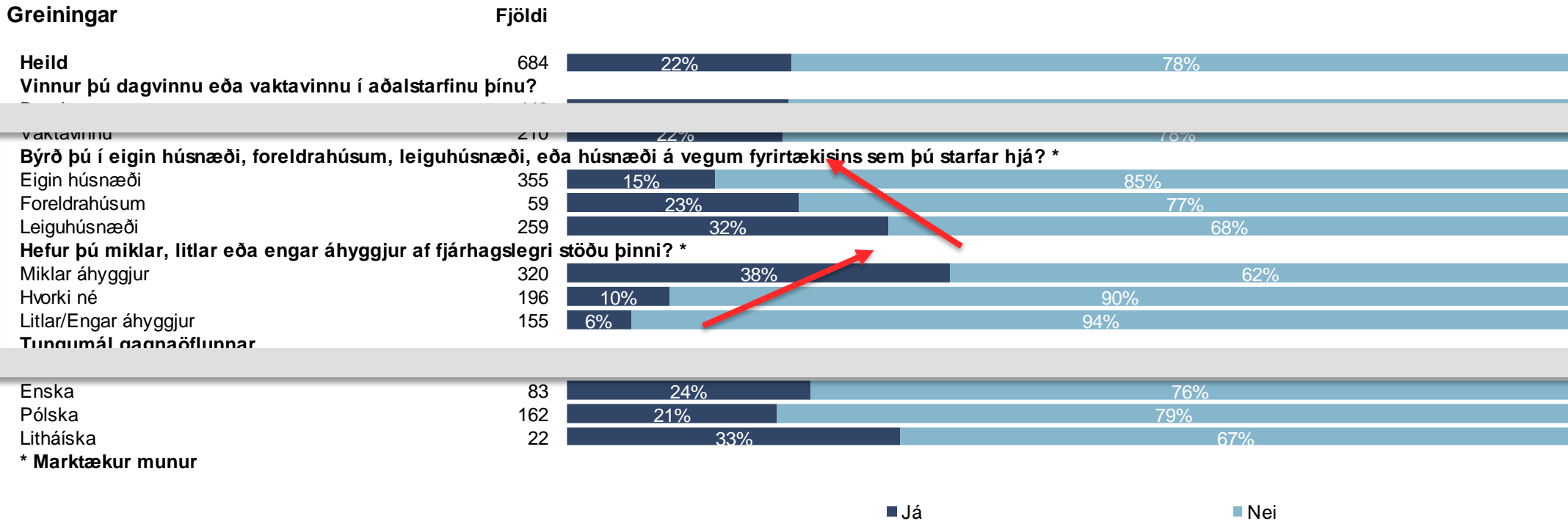
Þeir sem haf greitt afborganir aflánum (sp. 10) voru spurðir þessarar spurningar.

Sp. 11. Hefur þú átt í erfiðleikum með að standa skil á afborgunum af lánum þínum (ekki getað greitt af lánunum) á síðustu 12 mánuðum?

* Marktækur munur

Sp. 11. Hefur þú átt í erfiðleikum með að standa skil á afborgunum af lánum þínum (ekki getað greitt af lánunum) á síðustu 12 mánuðum?

* Marktækur munur

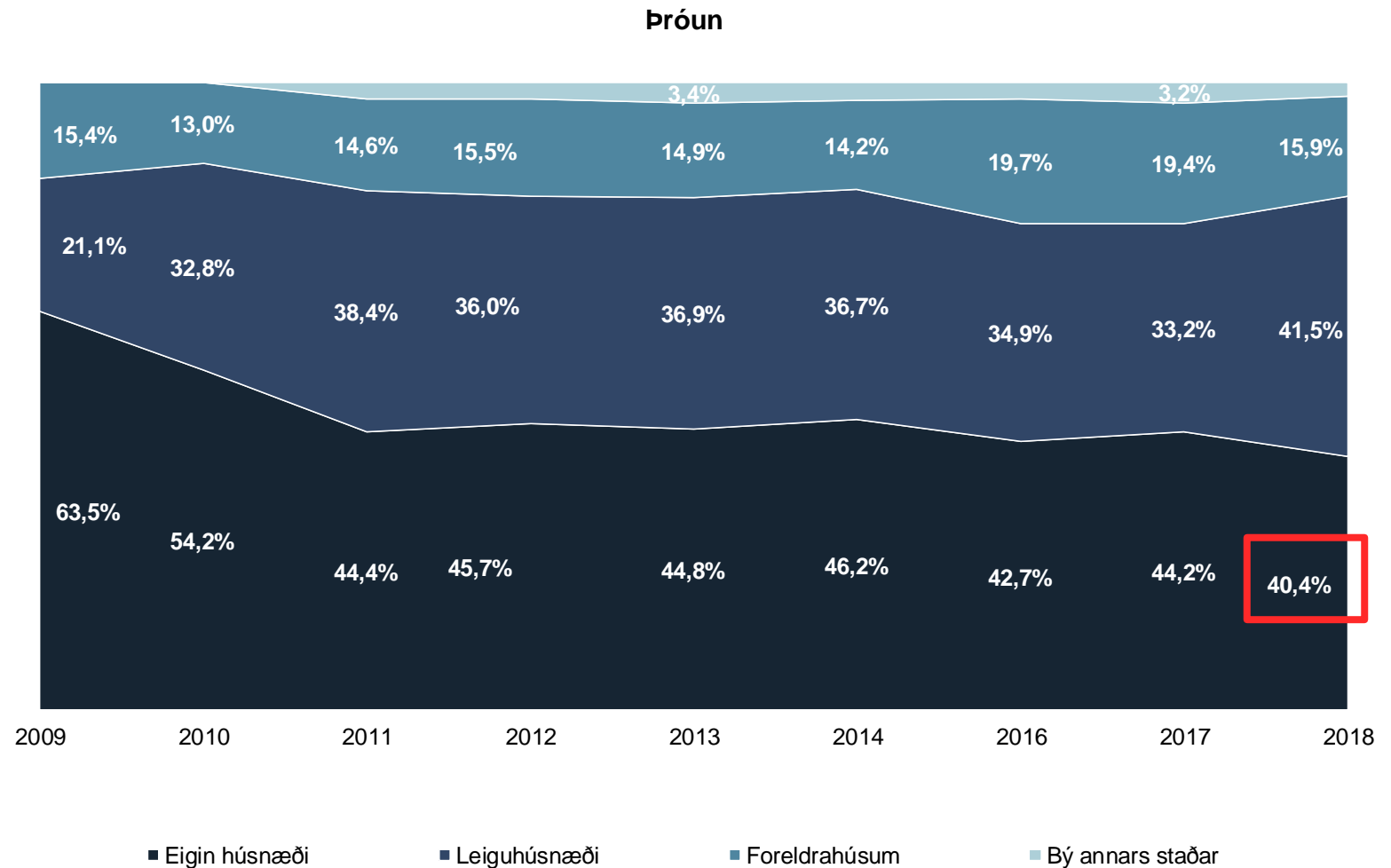
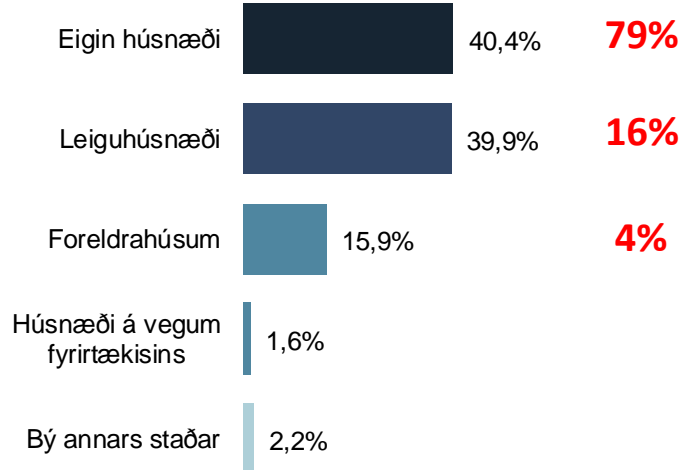

Húsnæði

Sp. 13. Byrð þú í eigin húsnæði, foreldrahúsum, leiguhúsnæði, eða húsnæði á vegum fyrirtækisins sem þú starfar hjá?

	Fjöldi	%	+/-
Eigin húsnæði	406	40,4	3,0
Leiguhúsnæði	402	39,9	3,0
Foreldrahúsum	161	15,9	2,3
Húsnæði á vegum fyrirtækisins	16	1,6	0,8
Bý annars staðar	22	2,2	0,9
Fjöldi svara	1.006	100,0	
Tóku afstöðu	1.006	99,1	
Tóku ekki afstöðu	10	0,9	
Fjöldi svarenda	1.016	100,0	

Reykjavík 25 ára+

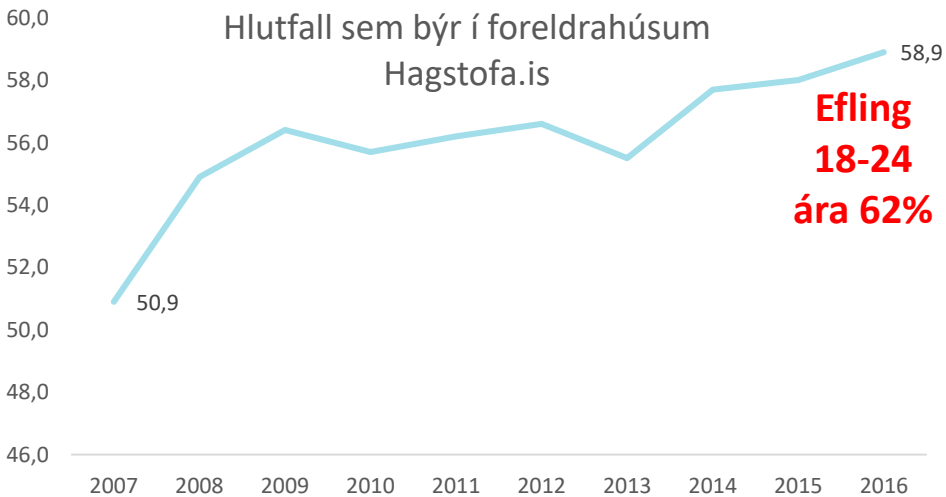
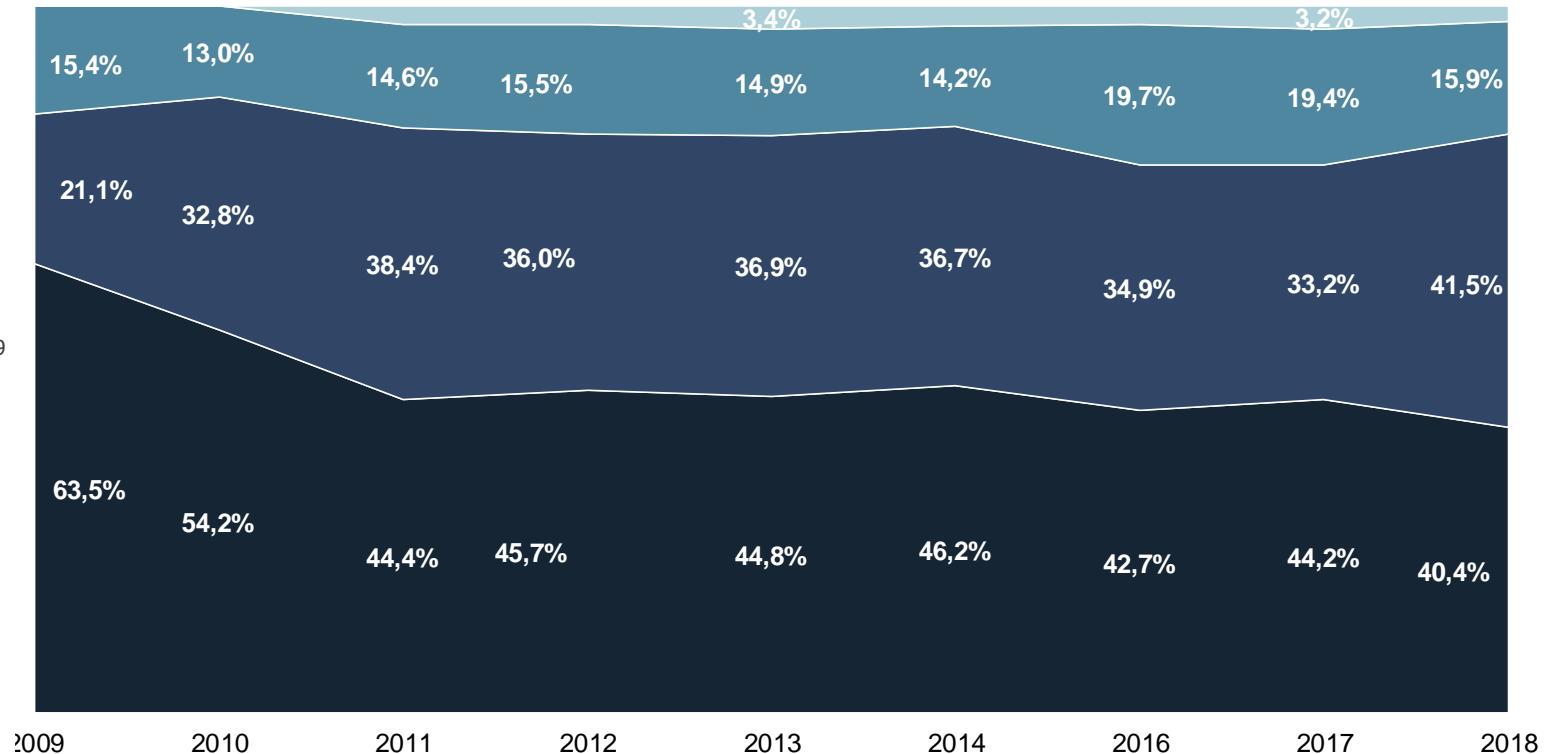

Flokkurinn „Leiguhúsnæði á vegum fyrirtækisins“ var sameinaður við „Leiguhúsnæði“ í þróunarmyndinni hér fyrir ofan og einnig í greiningunum þar sem fáir völdu þann svarmöguleika. Það ber að hafa í huga við túlkun á niðurstöðunum.

Sp. 13. Byrð þú í eigin húsnæði, foreldrahúsum, leiguhúsnæði, eða húsnæði á vegum fyrirtækisins sem þú starfar hjá?

	Fjöldi	%	+/-
Eigin húsnæði	406	40,4	3,0
Leiguhúsnæði	402	39,9	3,0
Foreldrahúsum	161	15,9	2,3
Húsnæði á vegum fyrirtækisins	16	1,6	0,8
Bý annars staðar	22	2,2	0,9
Fjöldi svara	1.006	100,0	
Tóku afstöðu	1.006	99,1	
Tóku ekki afstöðu	10	0,9	
Fjöldi svarenda	1.016	100,0	

Þróun

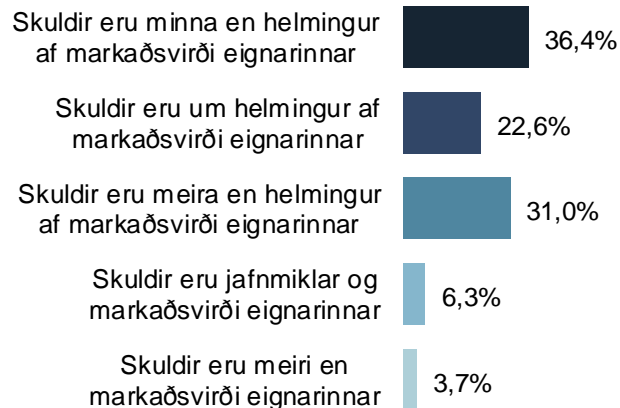
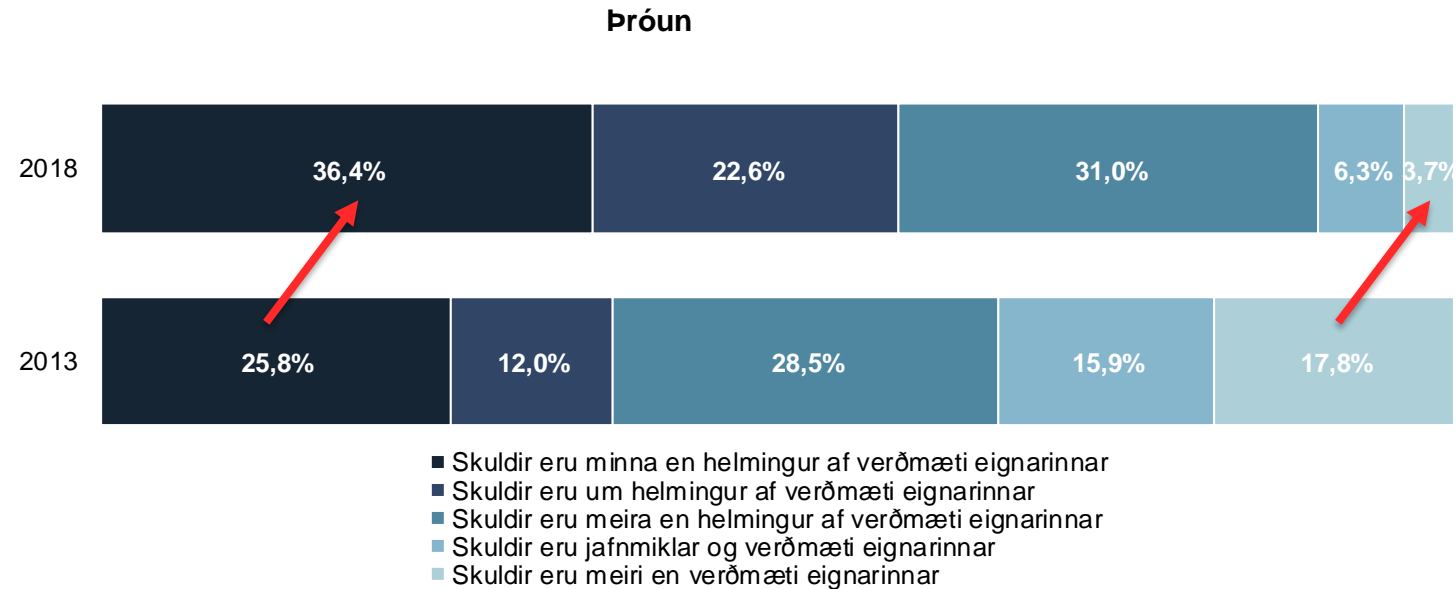

■ Eigin húsnæði ■ Leiguhúsnæði ■ Foreldrahúsum ■ Bý annars staðar

Flokkurinn „Leiguhúsnæði á vegum fyrirtækisins“ var sameinaður við „Leiguhúsnæði“ í þróunarmyndinni hér fyrir ofan og einnig í greiningunum þar sem fáir völdu þann svarmöguleika. Það ber að hafa í huga við túlkun á niðurstöðunum.

Sp. 14. Hversu miklar skuldir hvíla á húsnæðinu þínu í samanburði við markaðsvirði eignarinnar?

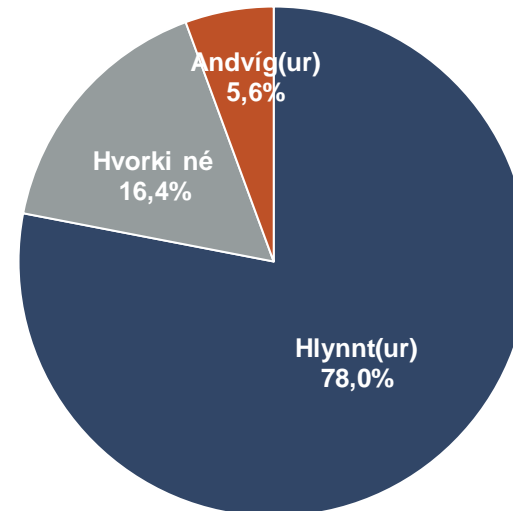
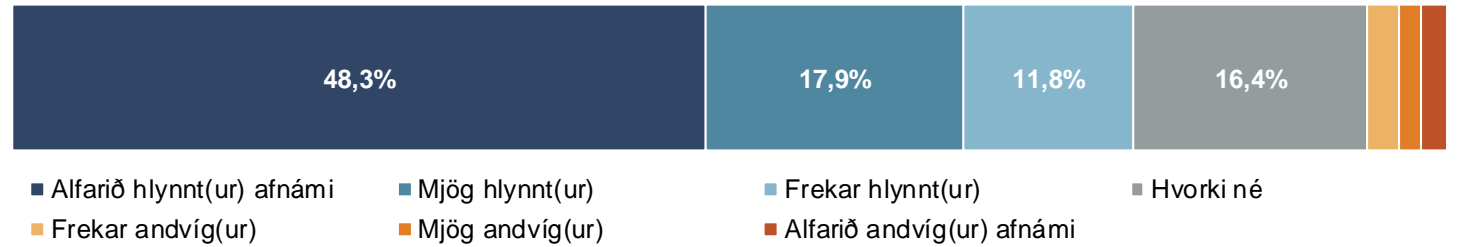
	Fjöldi	%	+/-
Skuldir eru minna en helmingur af markaðsvirði eignarinnar	127	36,4	5,0
Skuldir eru um helmingur af markaðsvirði eignarinnar	79	22,6	4,4
Skuldir eru meira en helmingur af markaðsvirði eignarinnar	108	31,0	4,8
Skuldir eru jafnmiklar og markaðsvirði eignarinnar	22	6,3	2,5
Skuldir eru meiri en markaðsvirði eignarinnar	13	3,7	2,0
Fjöldi svara	349	100,0	
Tóku afstöðu	349	86,0	
Tóku ekki afstöðu	57	14,0	
Fjöldi aðspurðra	406	100,0	
Spurðir	406	40,0	
Ekki spurðir	610	60,0	
Fjöldi svarenda	1.016	100,0	

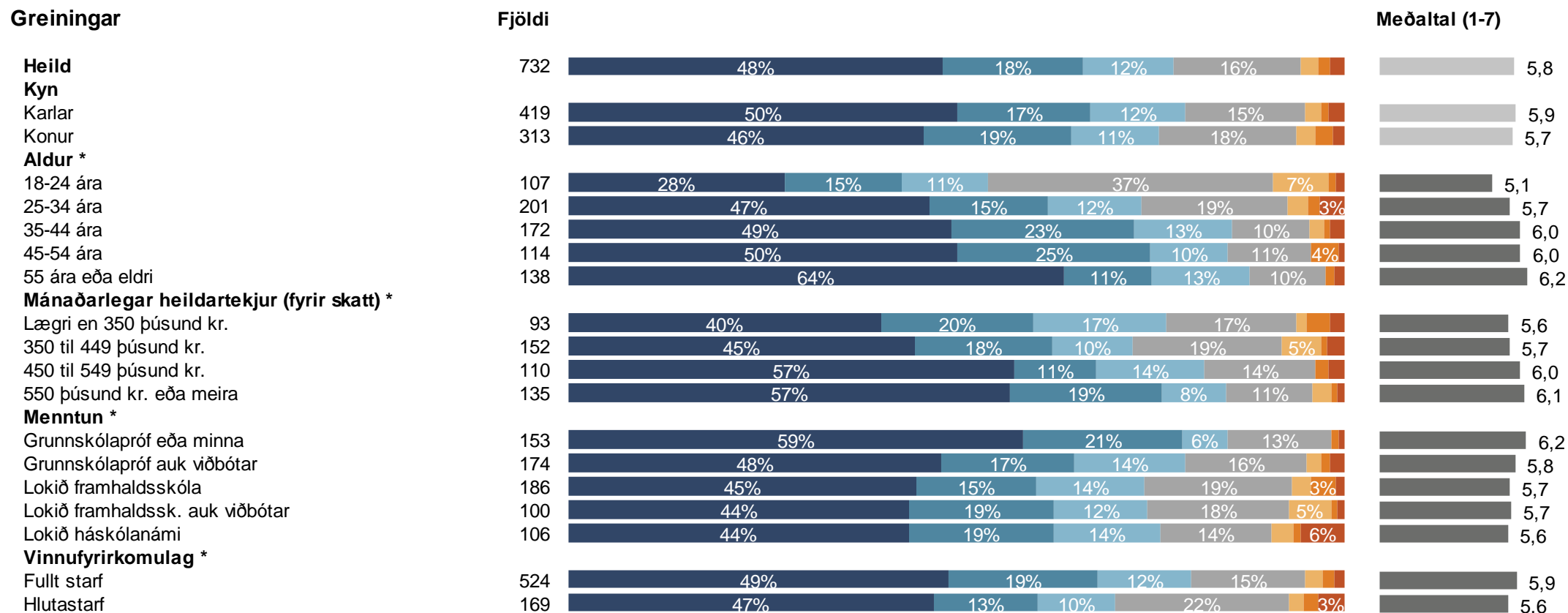
Þeir sem búa í eigin húsnæði (sp. 14) voru spurðir þessarar spurningar.

Sp. 12. Ert þú hlynnt(ur) eða andvíg(ur) afnámi verðtryggingar á húsnæðislánnum?

	Fjöldi	%	+/-
Alfarið hlynnt(ur) afnámi (7)	353	48,3	3,6
Mjög hlynnt(ur) (6)	131	17,9	2,8
Frekar hlynnt(ur) (5)	86	11,8	2,3
Hvorki né (4)	120	16,4	2,7
Frekar andvíg(ur) (3)	16	2,2	1,1
Mjög andvíg(ur) (2)	11	1,5	0,9
Alfarið andvíg(ur) afnámi (1)	14	1,9	1,0
Hlynnt(ur)	571	78,0	3,0
Hvorki né	120	16,4	2,7
Andvíg(ur)	41	5,6	1,7
Fjöldi svara	732	100,0	
Tóku afstöðu	732	72,0	
Tóku ekki afstöðu	284	28,0	
Fjöldi svarenda	1.016	100,0	
Meðaltal (1-7)	5,8		
Víkmörk ±	0,1		

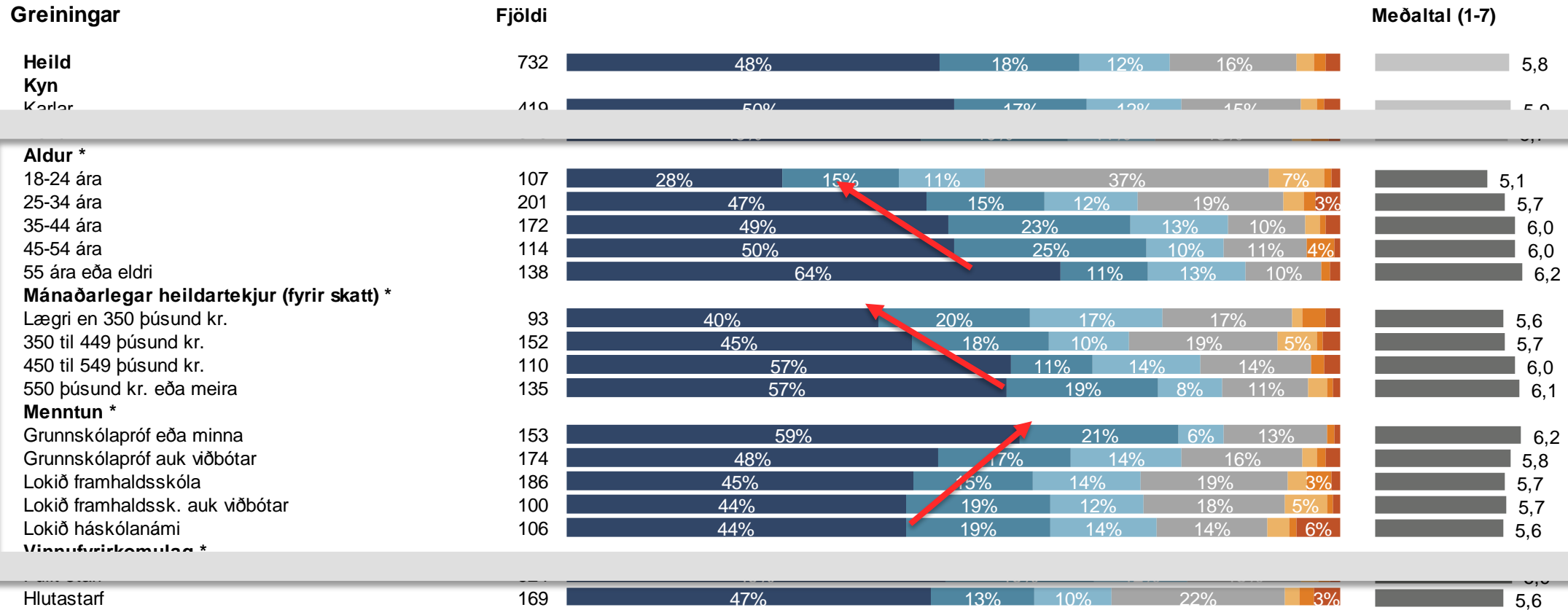
Sp. 12. Ert þú hlynnt(ur) eða andvíg(ur) afnámi verðtryggingar á húsnæðislánnum?

* Marktækur munur á meðaltölum

■ Alfarið hlynnt(ur) afnámi   ■ Mjög hlynnt(ur)   ■ Frekar hlynnt(ur)   ■ Hvorki né   ■ Frekar andvíg(ur)   ■ Mjög andvíg(ur)   ■ Alfarið andvíg(ur) afnámi

Sp. 12. Ert þú hlynnt(ur) eða andvíg(ur) afnámi verðtryggingar á húsnæðislánum?

* Marktækur munur á meðaltölum

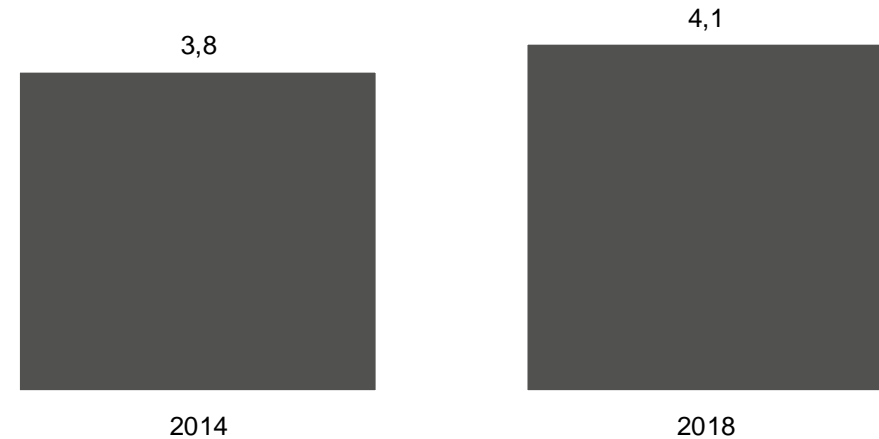
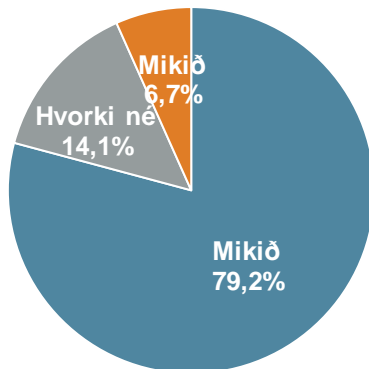
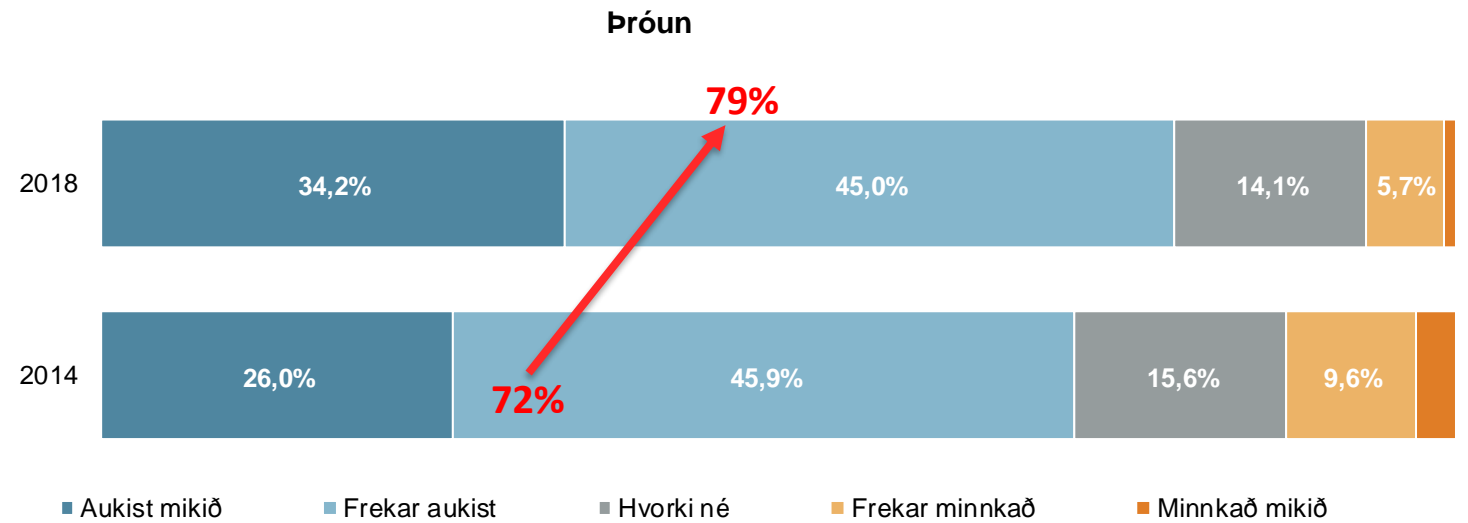
■ Alfarið hlynnt(ur) afnámi ■ Mjög hlynnt(ur) ■ Frekar hlynnt(ur) ■ Hvorki né ■ Frekar andvíg(ur) ■ Mjög andvíg(ur) ■ Alfarið andvíg(ur) afnámi

Skipting gæðanna

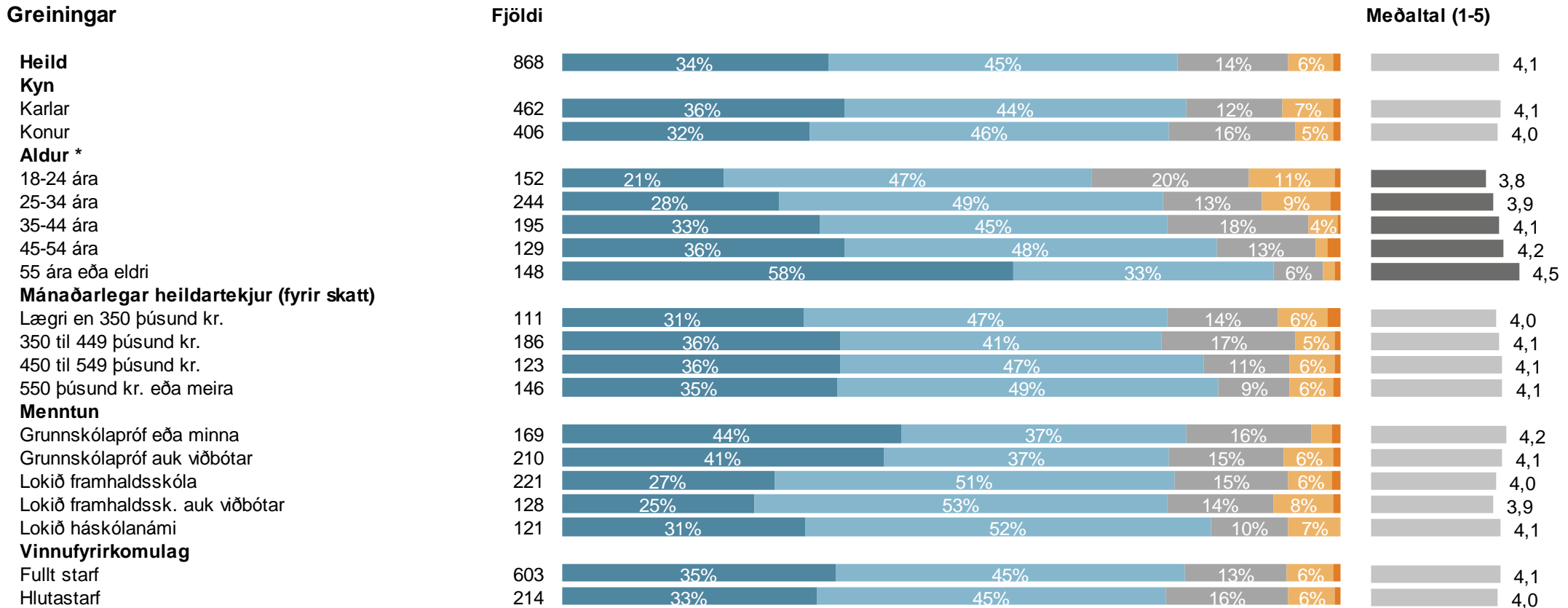

Sp. 15. Telur þú að launamunur milli fólks hafi almennt aukist eða minnkað á síðustu fimm árum á Íslandi?

	Fjöldi	%	+/-
Aukist mikið (5)	297	34,2	3,2
Frekar aukist (4)	391	45,0	3,3
Hvorki né (3)	123	14,1	2,3
Frekar minnkað (2)	50	5,7	1,5
Minnkað mikið (1)	8	1,0	0,7
Mikið	687	79,2	2,7
Hvorki né	123	14,1	2,3
Mikið	58	6,7	1,7
Fjöldi svara	868	100,0	
Tóku afstöðu	868	85,4	
Tóku ekki afstöðu	148	14,6	
Fjöldi svarenda	1.016	100,0	
Meðaltal (1-5)	4,1		
Víkmörk ±	0,1		

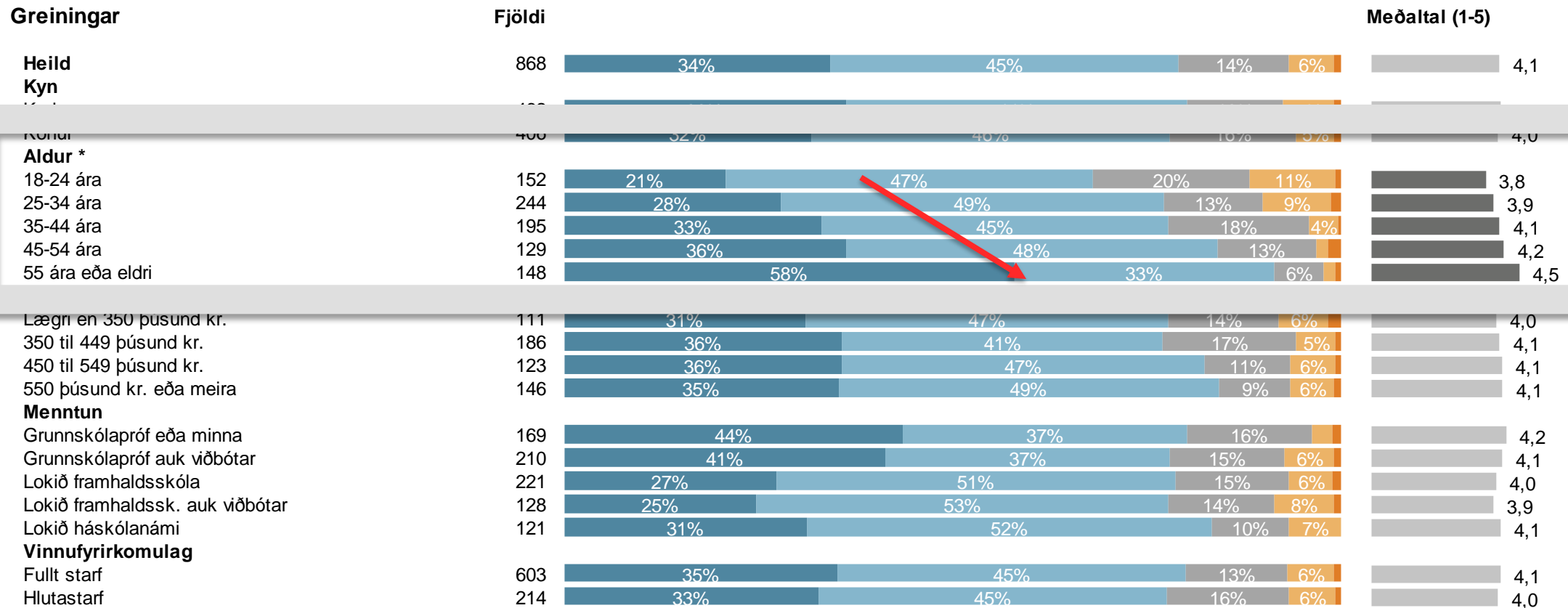
Sp. 15. Telur þú að launamunur milli fólks hafi almennt aukist eða minnkað á síðustu fimm árum á Íslandi?

* Marktækur munur á meðaltölum

■ Aukist mikið   ■ Frekar aukist   ■ Hvorki né   ■ Frekar minnkað   ■ Minnkað mikið

Sp. 15. Telur þú að launamunur milli fólks hafi almennt aukist eða minnkað á síðustu fimm árum á Íslandi?

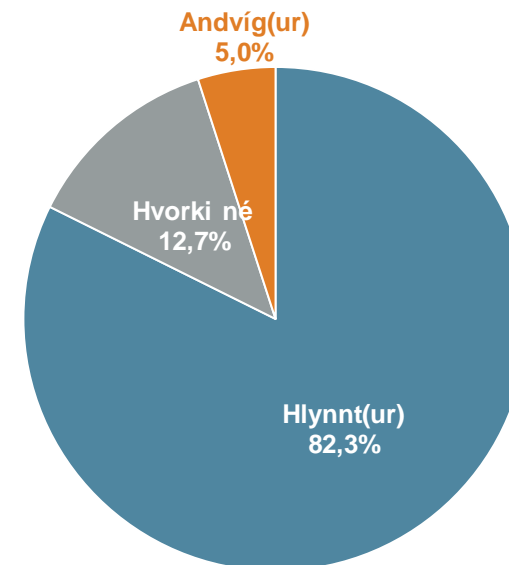
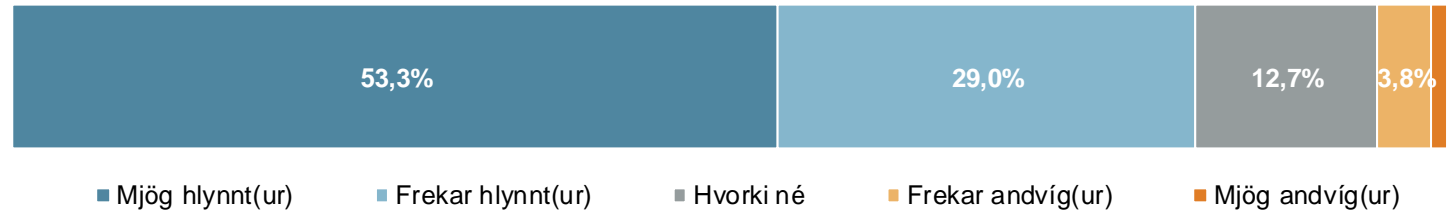

* Marktækur munur á meðaltölum

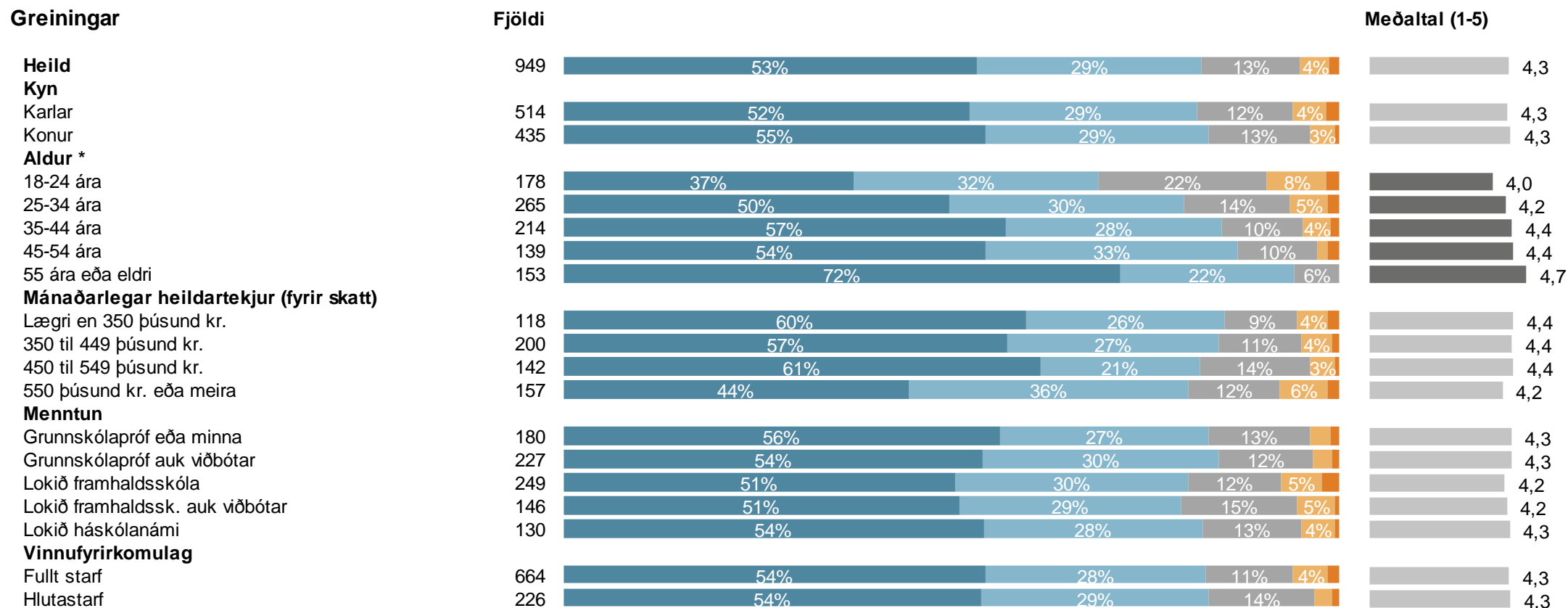
■ Aukist mikið   ■ Frekar aukist   ■ Hvorki né   ■ Frekar minnkað   ■ Minnkað mikið

Sp. 16. Ert þú hlynnt(ur) eða andvíg(ur) því að jafna tekjur meira í íslensku samfélagi en nú er gert?

	Fjöldi	%	+/-
Mjög hlynnt(ur) (5)	506	53,3	3,2
Frekar hlynnt(ur) (4)	275	29,0	2,9
Hvorki né (3)	120	12,7	2,1
Frekar andvíg(ur) (2)	36	3,8	1,2
Mjög andvíg(ur) (1)	11	1,2	0,7
Hlynnt(ur)	782	82,3	2,4
Hvorki né	120	12,7	2,1
Andvíg(ur)	47	5,0	1,4
Fjöldi svara	949	100,0	
Tóku afstöðu	949	93,4	
Tóku ekki afstöðu	67	6,6	
Fjöldi svarenda	1.016	100,0	
Meðaltal (1-5)	4,3		
Víkmörk ±	0,1		

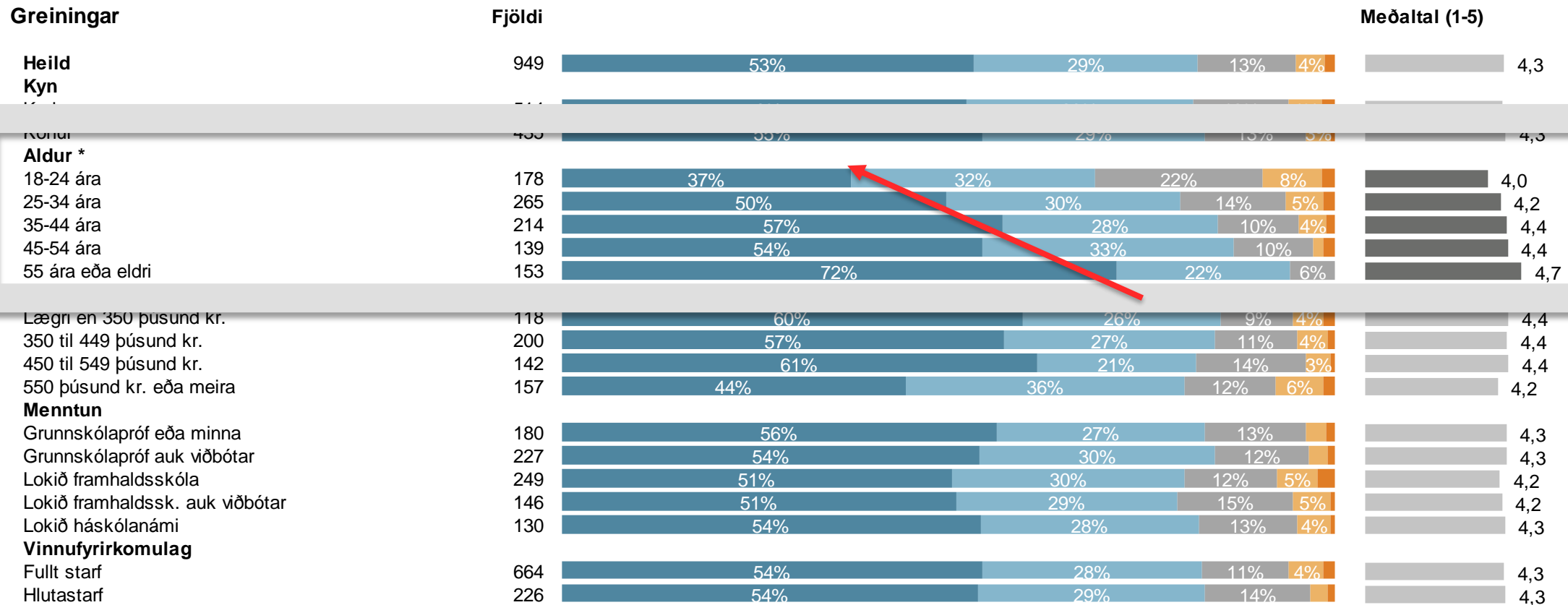
Sp. 16. Ert þú hlynnt(ur) eða andvíg(ur) því að jafna tekjur meira í íslensku samfélagi en nú er gert?

* Marktækur munur á meðaltölum

■ Mjög hlynnt(ur)   ■ Frekar hlynnt(ur)   ■ Hvorki né   ■ Frekar andvíg(ur)   ■ Mjög andvíg(ur)

Sp. 16. Ert þú hlynnt(ur) eða andvíg(ur) því að jafna tekjur meira í íslensku samfélagi en nú er gert?

* Marktækur munur á meðaltölum

■ Mjög hlynnt(ur) ■ Frekar hlynnt(ur) ■ Hvorki né ■ Frekar andvíg(ur) ■ Mjög andvíg(ur)

Sp. 17. Með hvaða hætti telur þú árangursríkast að jafna tekjur í þjóðfélaginu? En næst?

	100			50			Mikilvægiseinkunn (0-100)
	Árangursríkast			Næst árangursríkast			
	Fjöldi	%	+/-	Fjöldi	%	+/-	
Krónutöluhækkun lægstu launa	260	36,5	3,5	144	23,2	3,3	46,5
Hækkun persónuafsláttar	197	27,7	3,3	171	27,6	3,5	39,7
Stighækkandi tekjuskattur eftir hækkandi tekjum	94	13,1	2,5	67	10,9	2,5	17,9
Afsláttur af opinberri þjónustu til tekjulægri hópa (svo	61	8,6	2,1	105	17,0	3,0	16,0
Hækkun tekjutengdra bóta (svo sem húsnæðisbóta og	60	8,4	2,0	97	15,6	2,9	15,2
Aukin skattlagning eigna og fjármagnstekna	33	4,7	1,5	30	4,8	1,7	6,7
Annað	7	1,0	0,7	6	0,9	0,8	1,4
Fjöldi svara	712	100,0		619	100,0		
Tóku afstöðu	712	91,1		619	65,4		
Tóku ekki afstöðu	70	8,9		327	34,6		
Fjöldi aðspurðra	782	100,0		946	100,0		
Spurðir	782	76,9		946	93,1		
Ekki spurðir	234	23,1		70	6,9		
Fjöldi svarenda	1.016	100,0		1.016	100,0		

Mikilvægiseinkunn er fengin með eftirfarandi formúlu:

$$\frac{((\text{„Árangursríkast“} * 100) + (\text{„Næst árangursríkast“} * 50))}{\text{Fjöldi svara í „Árangursríkast“}}$$

Þeir sem eru hlynntir því að jafna tekjur meira í íslensku samfélagi en nú er gert (sp. 16) voru spurðir þessarar spurningar.

Vinnutími og laun

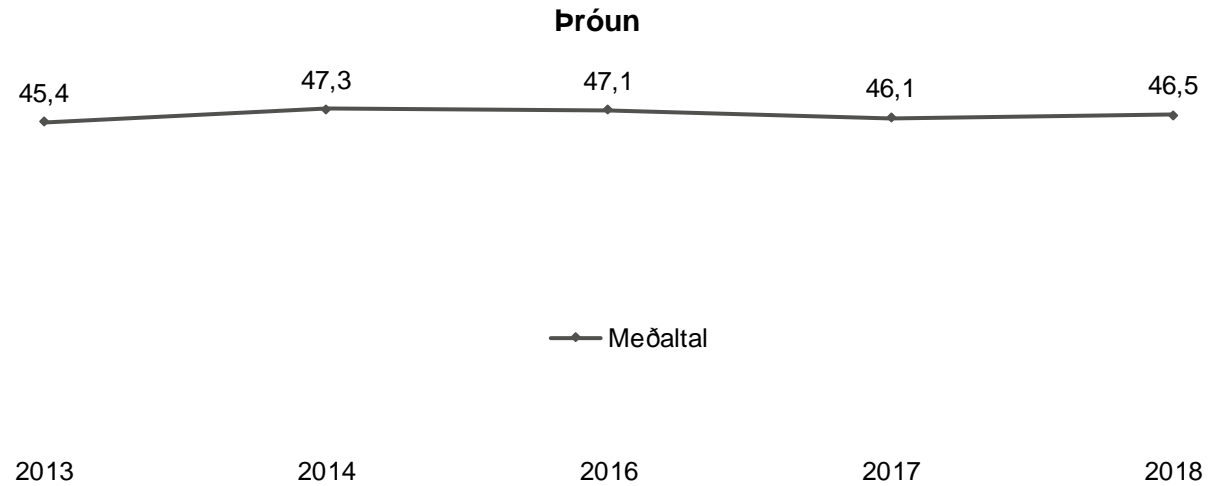

Sp. 27b. Hvað vannstu að jafnaði margar klukkustundir á viku í þínu aðalstarfi í ágúst? - Þeir sem eru í fullu starfi

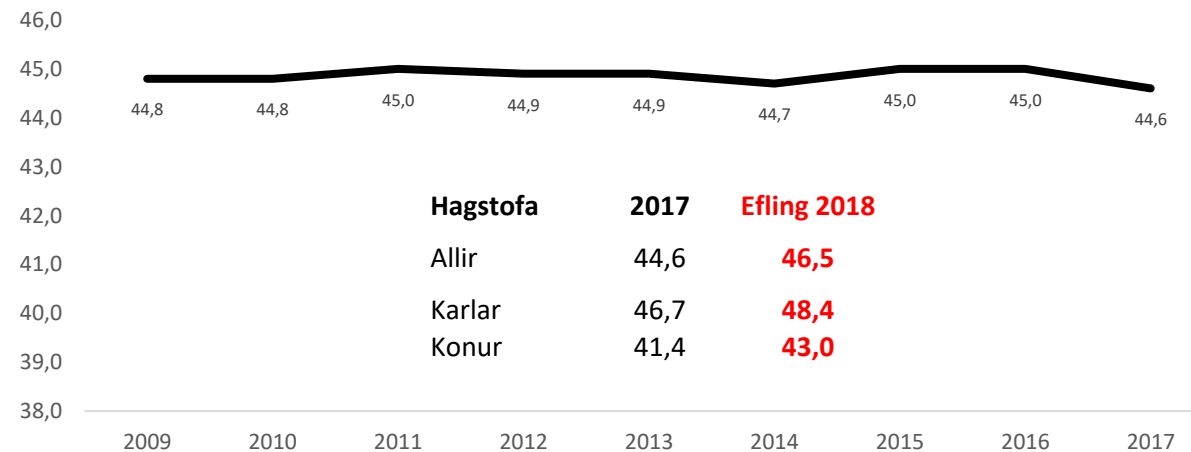
	Fjöldi	%	+/-
12-20 klst.	2	0,3	0,4
21-30 klst.	5	0,8	0,7
31-40 klst.	257	39,9	3,8
41-50 klst.	242	37,6	3,7
51-60 klst.	95	14,8	2,7
61 eða fleiri klst.	43	6,7	1,9
Fjöldi svara	643	100,0	
Tóku afstöðu	643	91,4	
Tóku ekki afstöðu	60	8,6	
Fjöldi aðspurðra	704	100,0	
Spurðir	704	69,2	
Ekki spurðir	312	30,8	
Fjöldi svarenda	1.016	100,0	
Meðaltal	46,5		
Víkmörk ±	0,7		
Staðalfrávik	9,3		

Þeir sem eru í námi eða eru án atvinnu (sp. 18) voru ekki spurðir þessarar spurningar.

Í þessari spurningu eru einungis teknir með þeir svarendur sem sögðust vinna fullt starf.

Vinnutími fólks í fullu starfi – Hagstofa.is

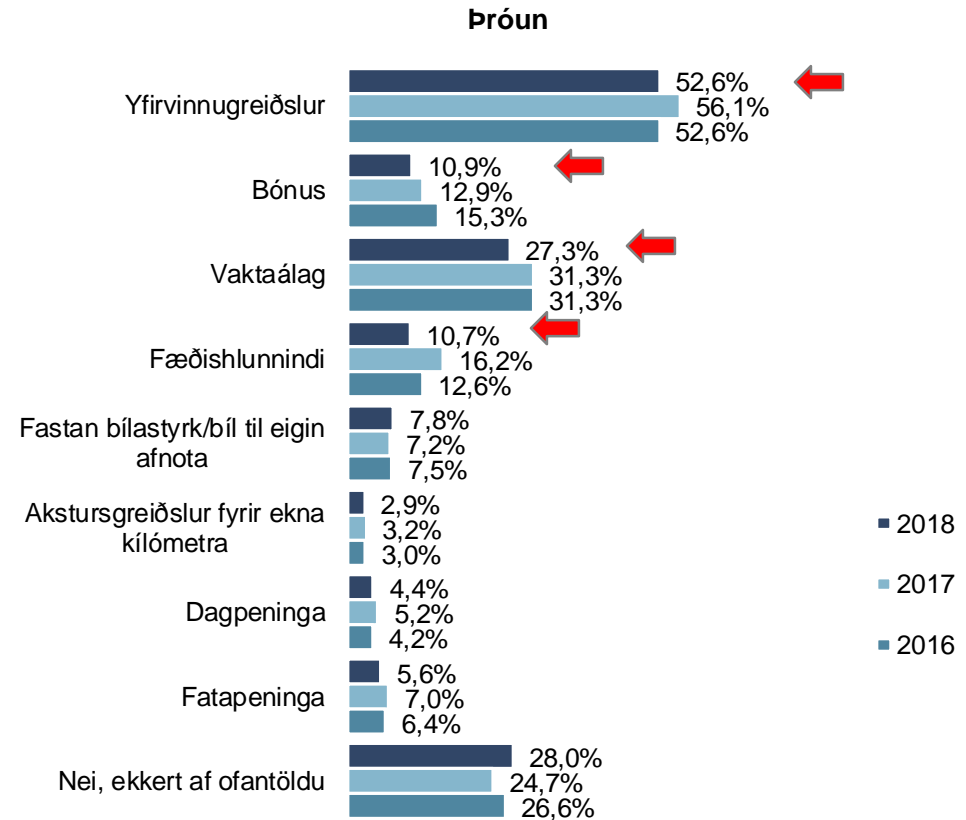

Sp. 26. Fékkst þú greitt eitthvað af eftirfarandi fyrir vinnu þína í ágúst (laun greidd í byrjun september)?

	Fjöldi	%	+/-
Yfirvinnugreiðslur	470	52,6	3,3
Vaktaálag	244	27,3	2,9
Bónus	98	10,9	2,0
Fæðishlunnindi	96	10,7	2,0
Fastan bílastyrk/Bíl til eigin afnota	70	7,8	1,8
Fatapeninga	50	5,6	1,5
Dagpeninga	39	4,4	1,3
Akstursgreiðslur fyrir ekna kílómetra	26	2,9	1,1
Nei, ekkert af ofantöldu	250	28,0	2,9
Fjöldi svara	1.344		
Tóku afstöðu	894	94,4	
Tóku ekki afstöðu	53	5,6	
Fjöldi aðspurðra	947	100,0	
Spurðir	947	96,5	
Ekki spurðir	35	3,5	
Fjöldi svarenda	981	100,0	

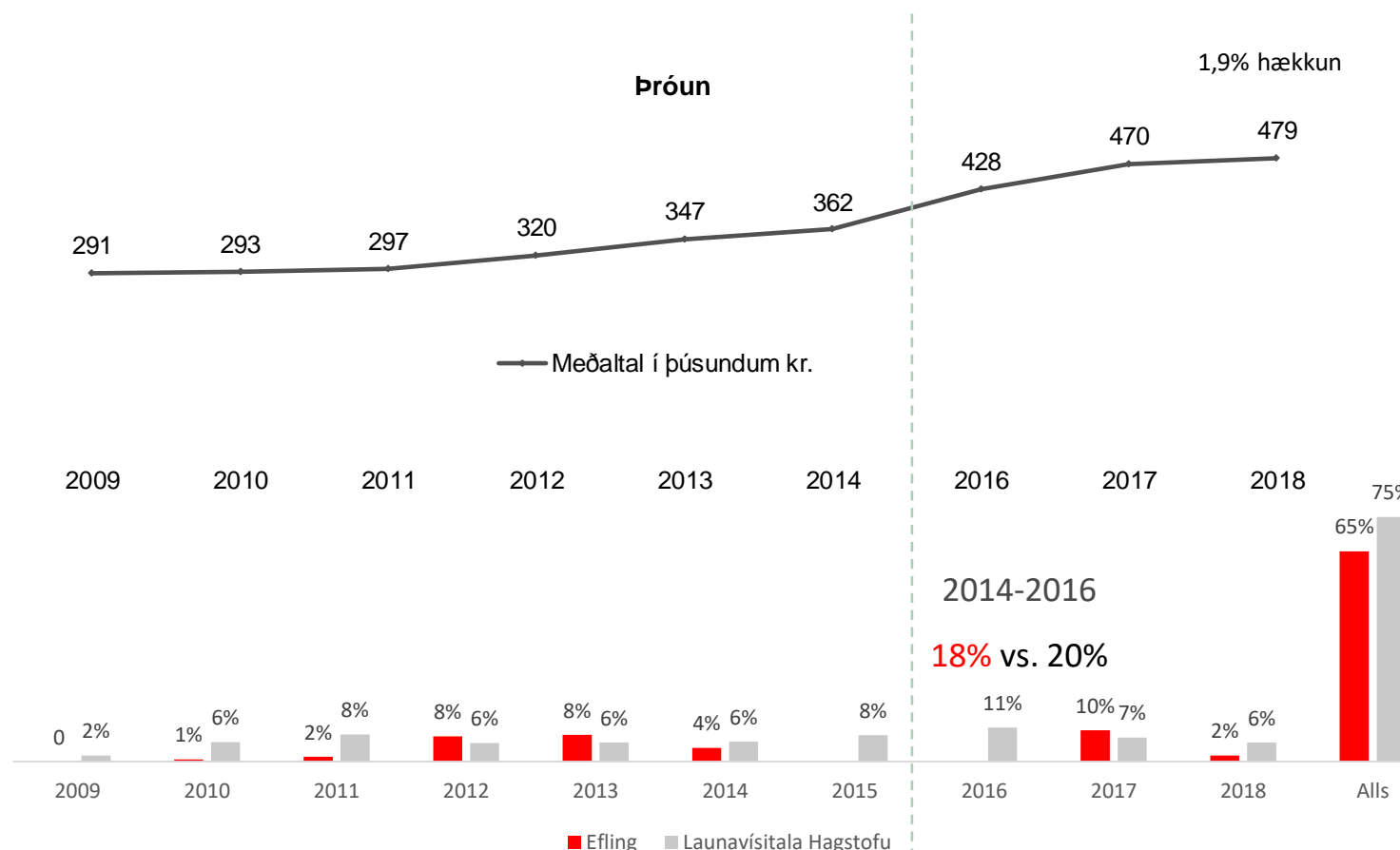
Í þessari spurningu mátti nefna fleiri en einn svarmöguleika. Hlutfallstölur eru því reiknaðar eftir fjölda þeirra sem tóku afstöðu en ekki fjölda svara.

Þeir sem eru í námi eða án atvinnu (sp. 18) voru ekki spurðir þessarar spurningar.

Sp. 28. Hver voru heildarlaun þín fyrir skatt í þínu aðalstarfi fyrir ágústmánuð (laun greidd í september)?

	Fjöldi	%	+/-
Lægri en 350 þúsund kr.	100	16,0	2,9
350 - 399 þúsund kr.	105	16,9	2,9
400 - 449 þúsund kr.	98	15,7	2,9
450 - 499 þúsund kr.	77	12,3	2,6
500 - 549 þúsund kr.	72	11,5	2,5
550 - 599 þúsund kr.	57	9,1	2,3
600 þúsund kr. eða meira	115	18,5	3,0
Fjöldi svara	623	100,0	
Tóku afstöðu	623	88,5	
Tóku ekki afstöðu	81	11,5	
Starfshlutfall 70% eða hærra	704	69,2	
Starfshlutfall lægra en 70% eða ekki nefnt	312	30,8	
Fjöldi svarenda	1.016	100	
Meðaltal			
Vikmörk ±			
Staðalfrávik			
Miðgildi			
25%			
75%			

	Eflling - hækkun heildarlauna	Launavísitala Hagstofu
2016-2018	12%	14%
2014-2018	32%	36%
2012-2018	49%	53%

Fólk í 100% starfshlutfalli

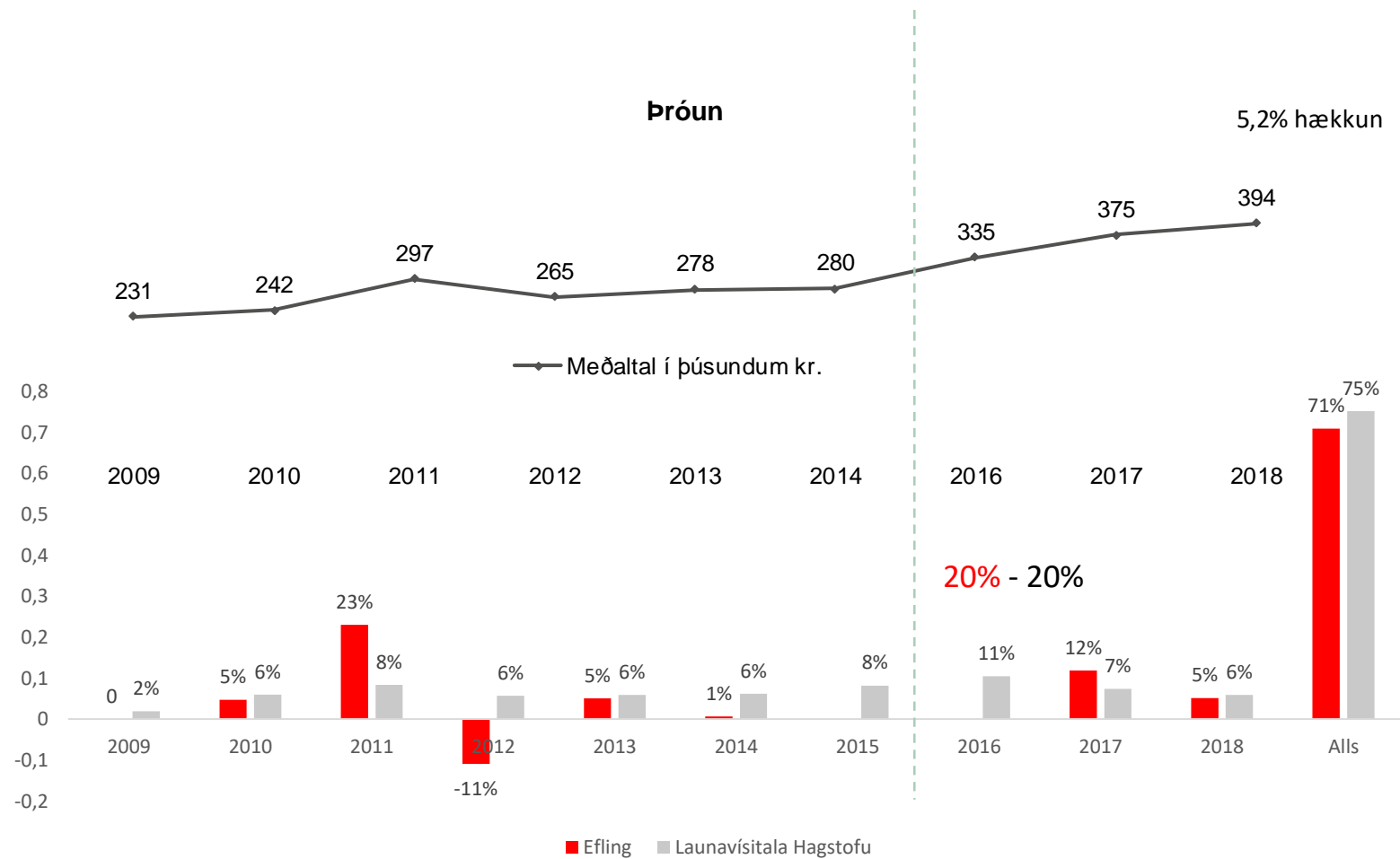
Heildarlaun í þúsundum króna eftir atvinnugrein

	Meðaltal	25% mörk	Miðgildi	75% mörk	Fjöldi
Heild	479	370	450	553	623
C - Framleiðsla	502	371	477	601	106
F - Byggingastarfsemi og mannvirkjagerð	565	448	550	650	47
G - Heild- og smásöluversl., viðgerðir á vélkn. ökut.	492	417	466	550	62
H - Flutningur og geymsla	577	483	550	700	34
I - Rekstur gististaða og veitingarekstur	449	363	430	510	109
N - Leigustarfsemi og ýmis sérhæfð þjónusta	472	385	439	560	48
O - Opinber stjórnsýsla og varnarmál, almannatrygg.	414	334	400	460	102
Q - Heilbrigðis og félagsþjónusta	422	343	400	508	48
Annað	496	380	466	600	62

Sp. 30. Hver voru dagvinnulaun þín fyrir skatt fyrir ágúst (laun greidd í byrjun september)?

	Fjöldi	%	+/-
Lægri en 350 þúsund kr.	173	38,1	4,5
350 - 399 þúsund kr.	107	23,7	3,9
400 - 449 þúsund kr.	70	15,3	3,3
450 - 499 þúsund kr.	41	9,0	2,6
500 - 549 þúsund kr.	21	4,7	1,9
550 - 599 þúsund kr.	20	4,4	1,9
600 þúsund kr. eða meira	22	4,8	2,0
Fjöldi svara	454	100,0	
Tóku afstöðu	454	64,5	
Tóku ekki afstöðu	250	35,5	
Starfshlutfall 70% eða hærra	704	69,2	
Starfshlutfall lægra en 70% eða ekki nefnt	312	30,8	
Fjöldi svarenda	1.016	100,0	
Meðaltal			394.131 kr
Víkmörk ±			9.141 kr
Staðalfrávik			98.992 kr

Fólk í 100% starfshlutfalli

Fólk í 100% starfshlutfalli

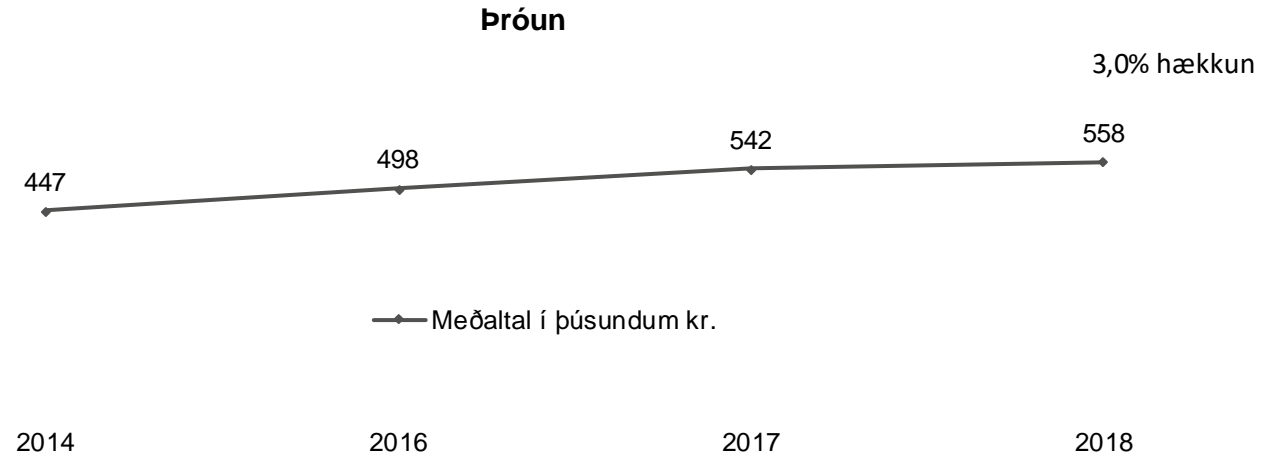
Dagvinnulaun í þúsundum króna eftir atvinnugrein

	Meðaltal	25% mörk	Miðgildi	75% mörk	Fjöldi
Heild	394	323	369	435	454
C - Framleiðsla	399	330	370	450	94
F - Byggingastarfsemi og mannvirkjagerð	441	340	363	502	32
G - Heild- og smásöluversl., viðgerðir á vélkn. ökut.	417	350	402	470	45
H - Flutningur og geymsla	341	291	327	380	28
I - Rekstur gististaða og veitingarekstur	411	329	390	447	60
N - Leigustarfsemi og ýmis sérhæfð þjónusta	366	300	328	397	36
O - Opinber stjórnarsýsla og varnarmál, almannatrygg.	376	320	350	402	77
Q - Heilbrigðis og félagsþjónusta	356	322	344	380	36
Annað	422	350	400	480	46

Sanngjörn laun

Sp. 29. En hvaða heildarmánaðarlaun finnast þér sanngjörn fyrir þína vinnu – ef þú miðar við fullt starf?

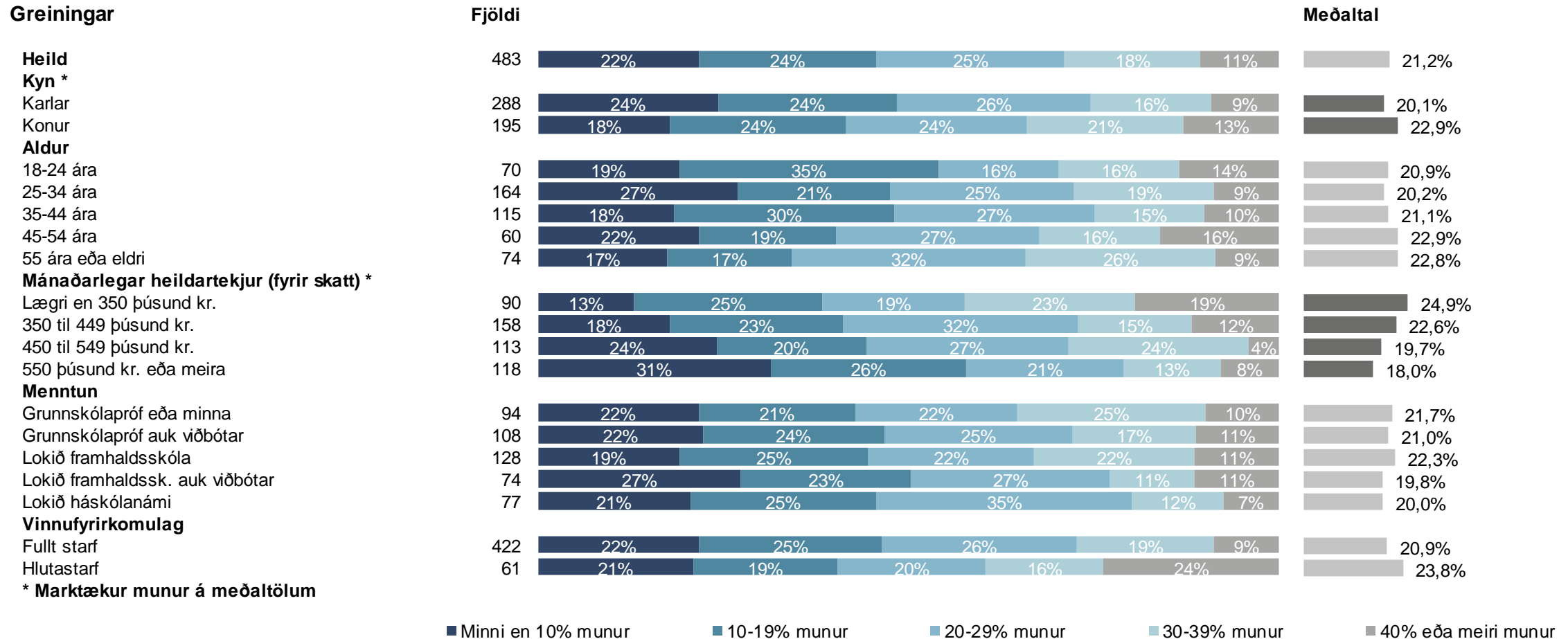
	Fjöldi	%	+/-
Lægra en 400 þúsund kr.	73	11,4	2,5
400 - 449 þúsund kr.	69	10,7	2,4
450 - 499 þúsund kr.	71	11,0	2,4
500 - 549 þúsund kr.	100	15,5	2,8
550 - 599 þúsund kr.	67	10,4	2,4
600 - 649 þúsund kr.	72	11,2	2,4
650 - 699 þúsund kr.	43	6,6	1,9
700 þúsund kr. eða meira	150	23,2	3,3
Fjöldi svara	645	100,0	
Tóku afstöðu	645	91,7	
Tóku ekki afstöðu	58	8,3	
Starfshlutfall 70% eða hærra	704	69,2	
Starfshlutfall lægra en 70% eða ekki nefnt	312	30,8	
Fjöldi svarenda	1.016	100,0	
Meðaltal	557.588 kr.		
Vikmörk ±	12.841 kr.		
Staðalfrávik	166.017 kr.		
Miðgildi	550.000 kr.		
25%	450.000 kr.		
75%	650.000 kr.		

558 þús. er 16% hærra en raunveruleg heildarlaun, en bara eru skoðaðir þeir sem gefa upp heildarlaun, er munurinn 21%

Sp. 29b. Hlutfallslegur munur á sanngjörnum og raunverulegum heildarlaunum

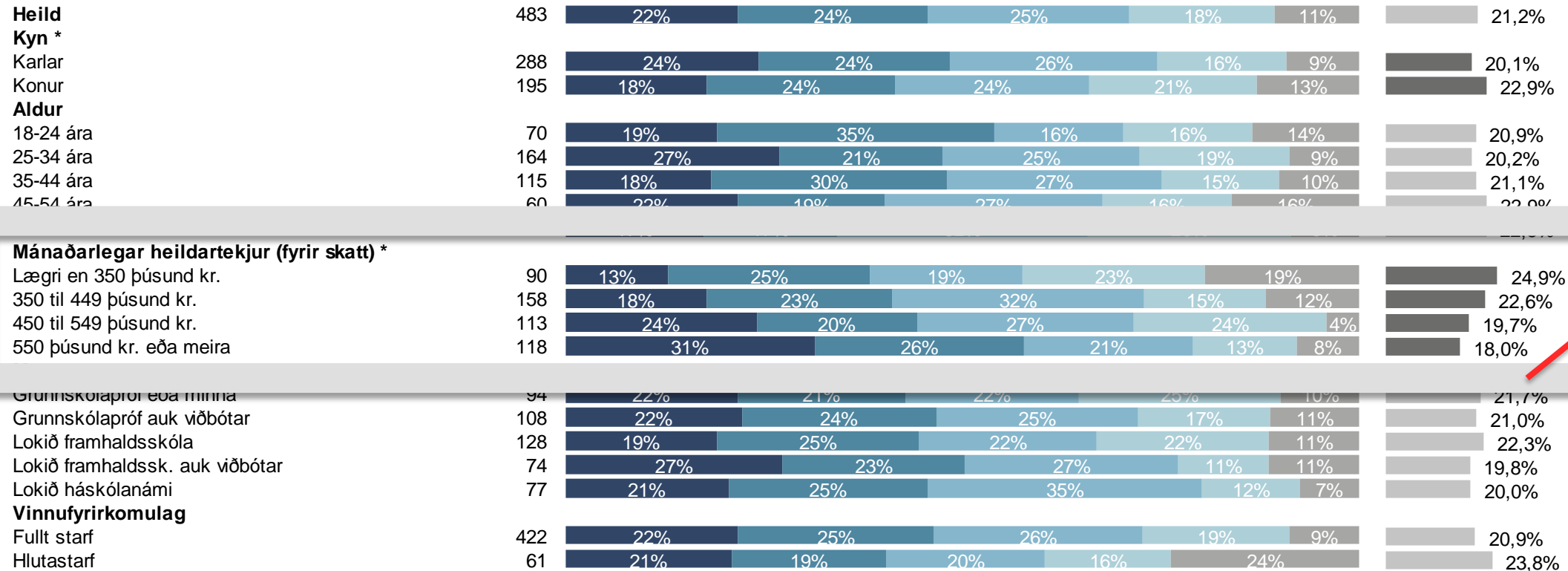

Sp. 29b. Hlutfallslegur munur á sanngjörnum og raunverulegum heildarlaunum

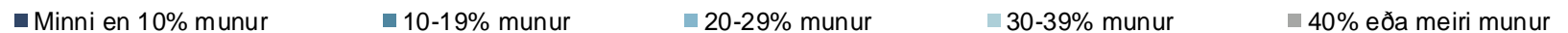
Greiningar

Fjöldi

Meðaltal

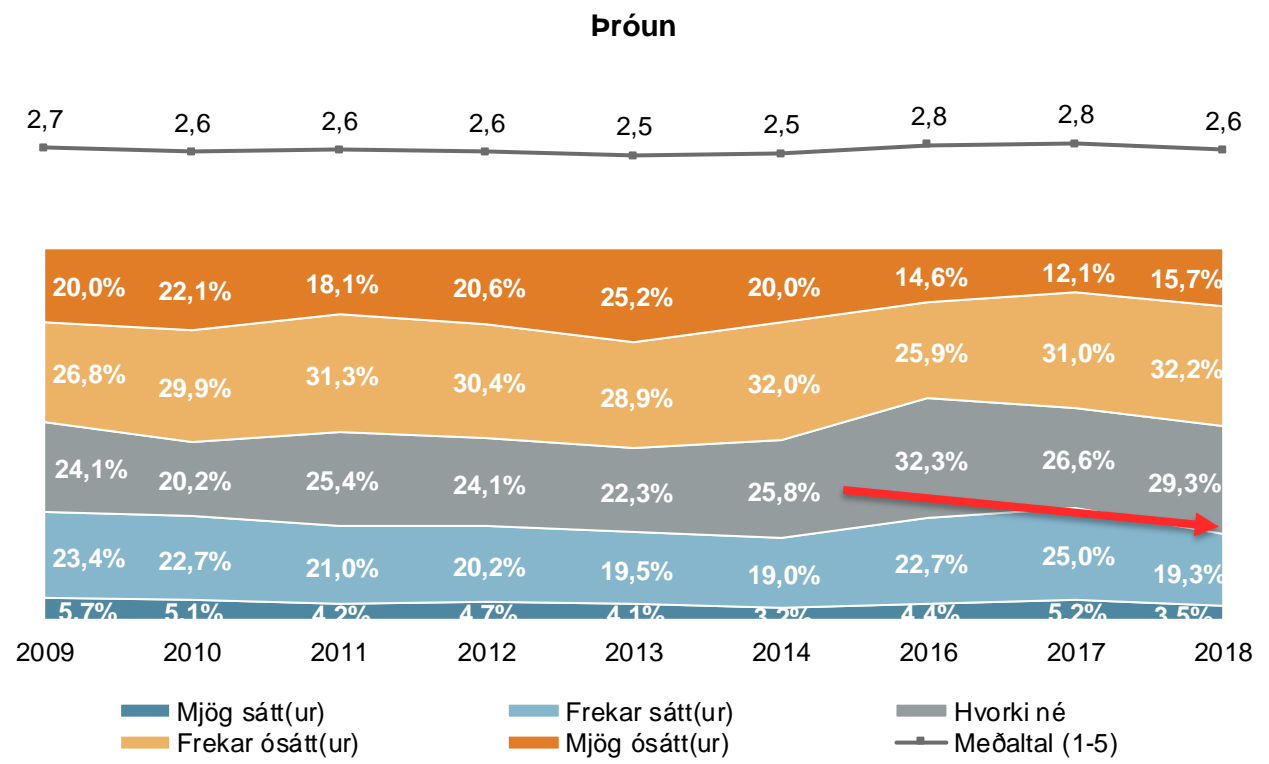
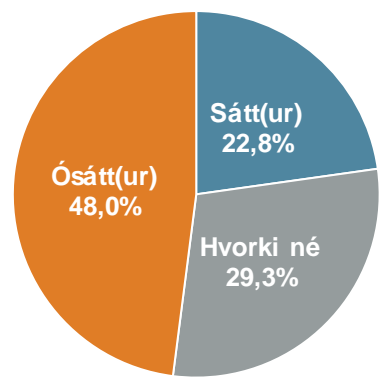

* Marktækur munur á meðaltölum

Sp. 31. Ert þú sátt(ur) eða ósátt(ur) við laun þín?

	Fjöldi	%	+/-
Mjög sátt(ur) (5)	33	3,5	1,2
Frekar sátt(ur) (4)	181	19,3	2,5
Hvorki né (3)	275	29,3	2,9
Frekar ósátt(ur) (2)	303	32,2	3,0
Mjög ósátt(ur) (1)	148	15,7	2,3
Sátt(ur)	214	22,8	2,7
Hvorki né	275	29,3	2,9
Ósátt(ur)	451	48,0	3,2
Fjöldi svara	940	100,0	
Tóku afstöðu	940	95,8	
Tóku ekki afstöðu	41	4,2	
Fjöldi aðspurðra	981	100,0	
Spurðir	981	96,6	
Ekki spurðir	35	3,4	
Fjöldi svarenda	1.016	100,0	
Meðaltal (1-5)		2,6	
Víkmörk ±		0,1	

48% ósátt nú (2018) en var mest 54% árið 2013 og minnst 41% 2016

Þeir sem eru í námi, eða eru án atvinnu (sp. 18) voru ekki spurðir þessarar spurningar.

Sp. 31. Ert þú sátt(ur) eða ósátt(ur) við laun þín?

Greiningar

Heild

Kyn *

Karlar

Konur

Aldur *

18-24 ára

25-34 ára

35-44 ára

45-54 ára

55 ára eða eldri

Mánaðarlegar heildartekjur (fyrir skatt) *

Læгри en 350 þúsund kr.

350 til 449 þúsund kr.

450 til 549 þúsund kr.

550 þúsund kr. eða meira

Menntun

Grunnskólapróf eða minna

Grunnskólapróf auk viðbótar

Lokið framhaldsskóla

Lokið framhaldssk. auk viðbótar

Lokið háskólanámi

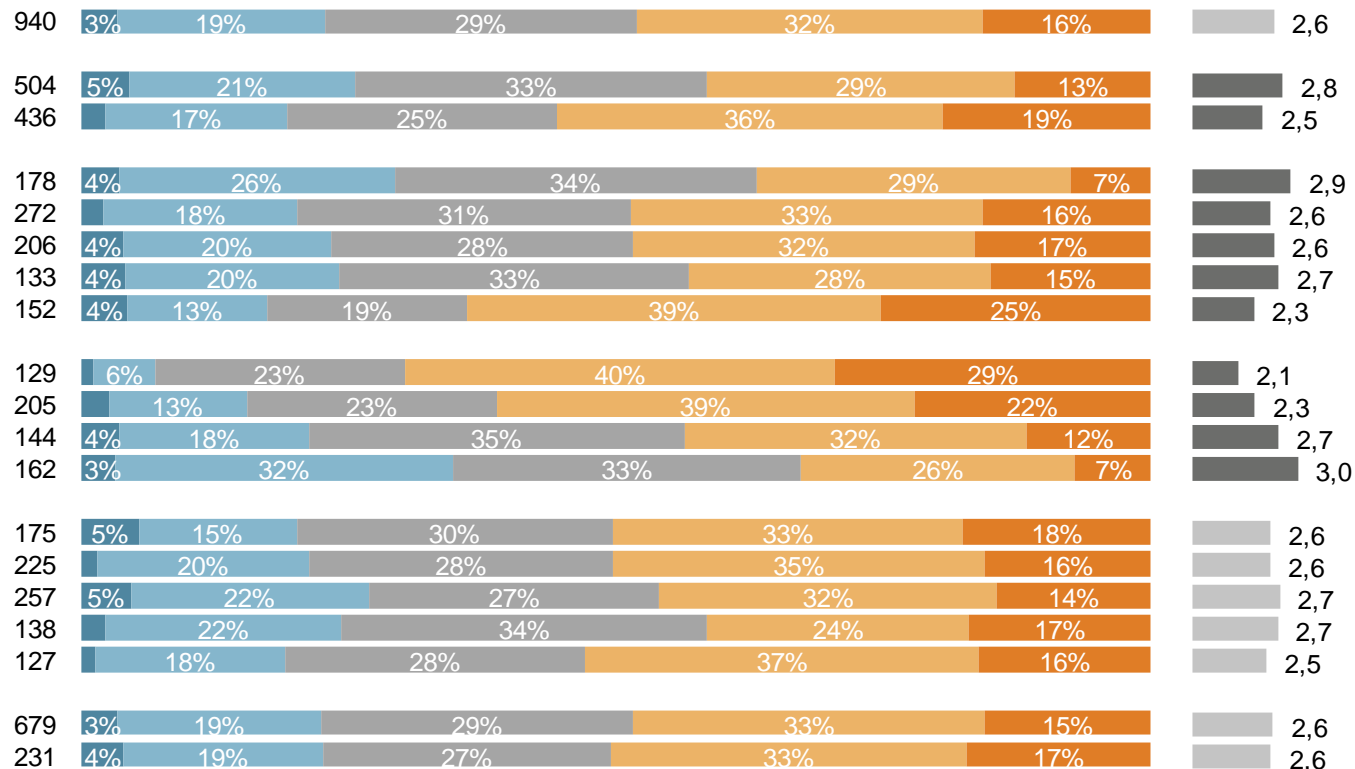
Vinnufyrirkomulag

Fullt starf

Hlutastarf

* Marktækur munur á meðaltölum

Fjöldi

■ Mjög sátt(ur)

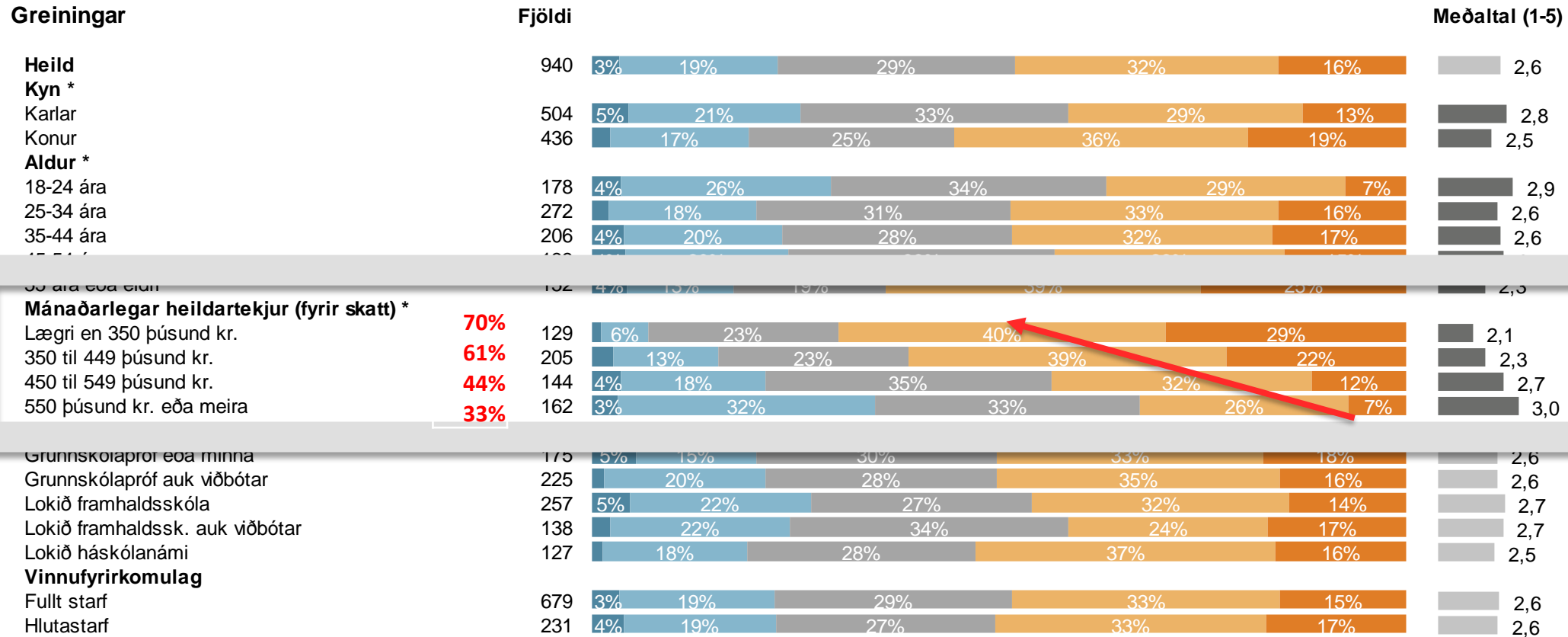
■ Frekar sátt(ur)

■ Hvorki né

■ Frekar ósátt(ur)

■ Mjög ósátt(ur)

Sp. 31. Ert þú sátt(ur) eða ósátt(ur) við laun þín?

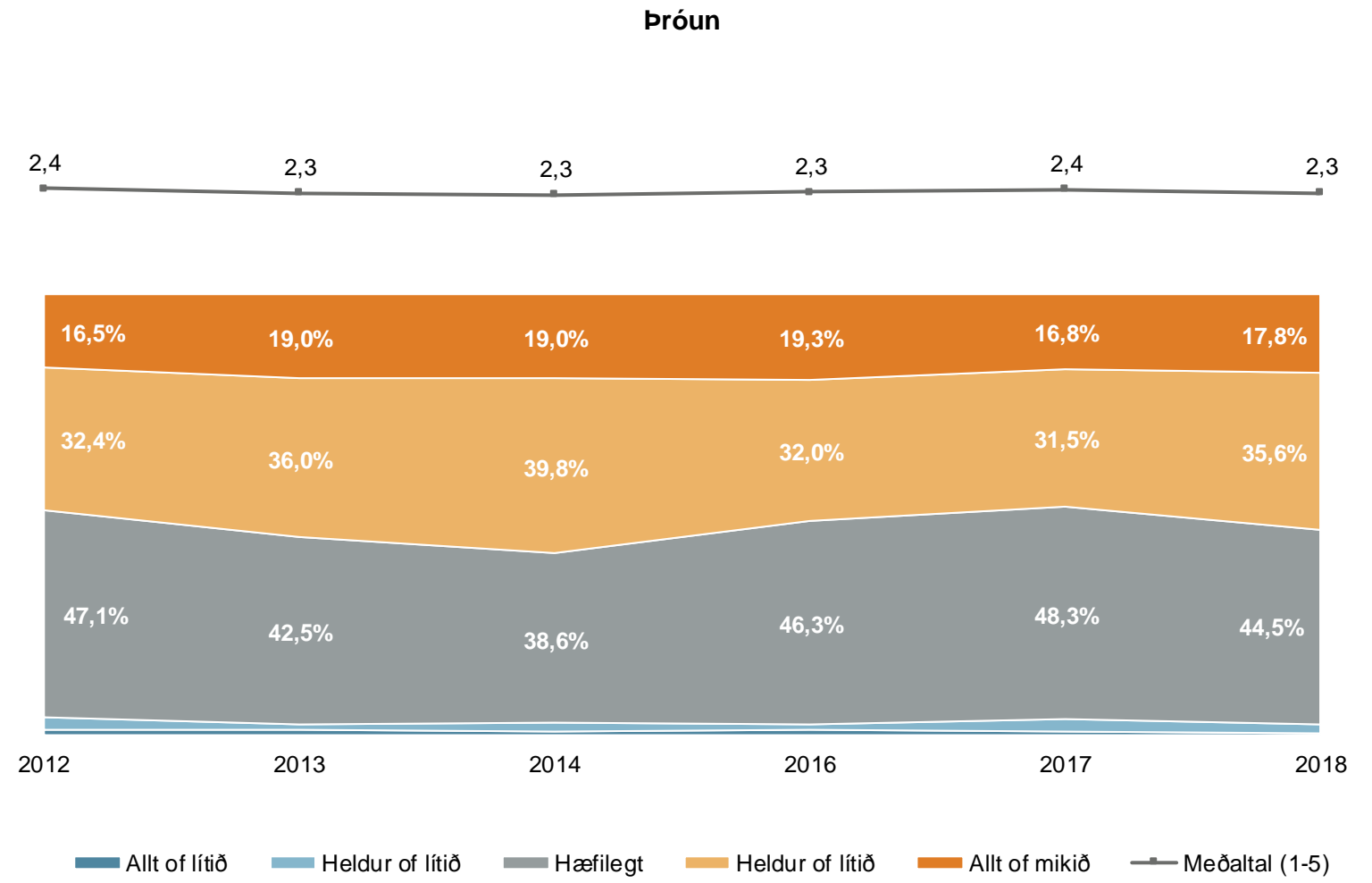
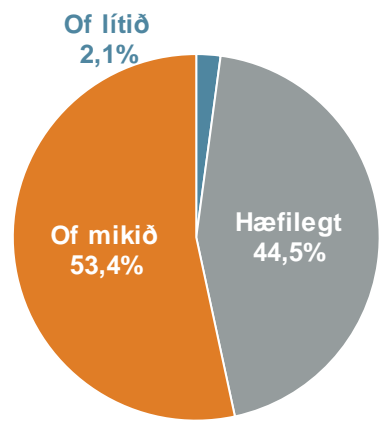
* Marktækur munur á meðaltölum

■ Mjög sátt(ur) ■ Frekar sátt(ur) ■ Hvorki né ■ Frekar ósátt(ur) ■ Mjög ósátt(ur)

Vinnuálag

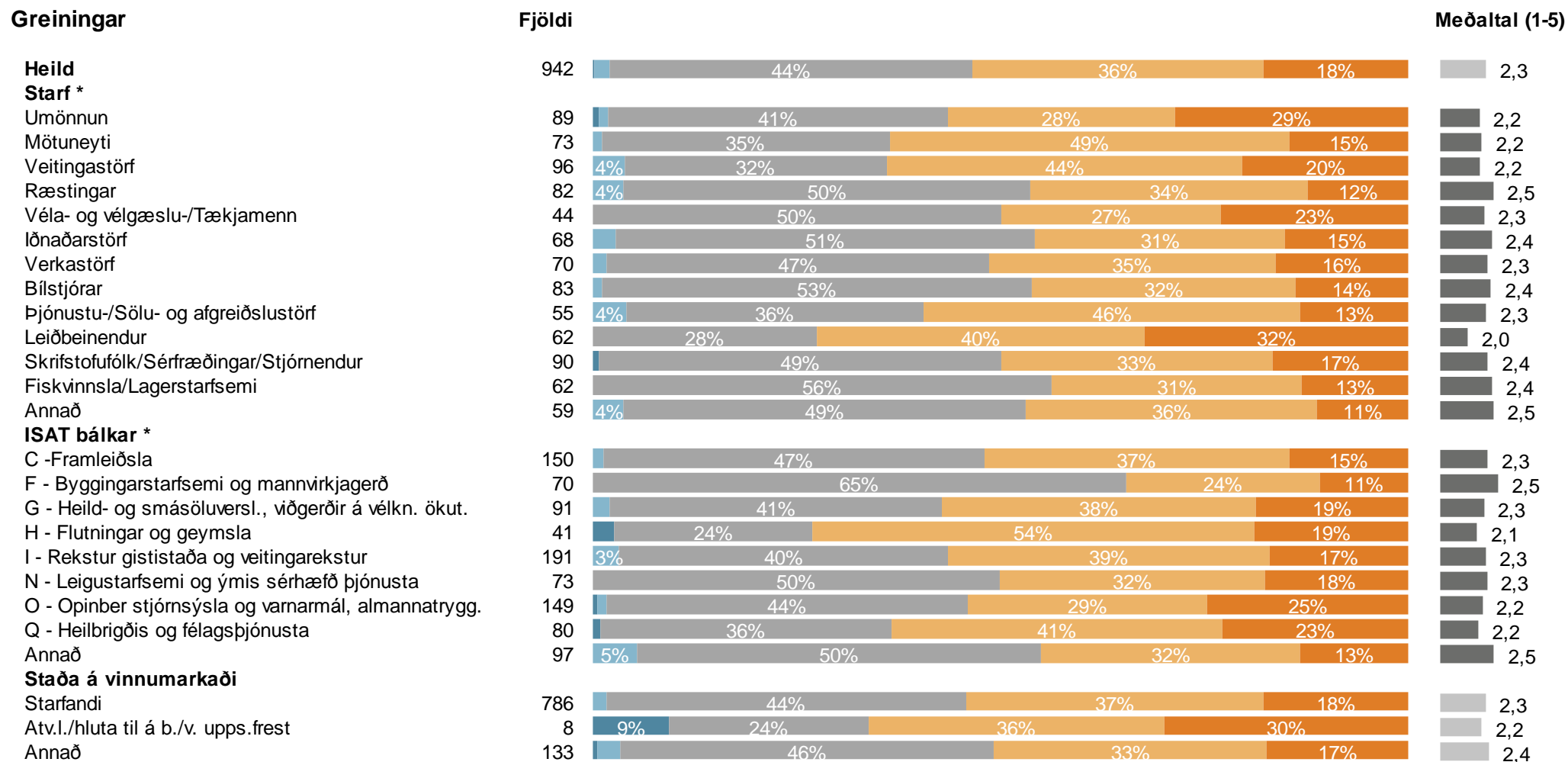
Sp. 32. Finnst þér vinnuálag þitt vera of mikið, hæfilegt eða of lítið?

	Fjöldi	%	+/-
Allt of lítið (5)	3	0,3	0,3
Heldur of lítið (4)	17	1,8	0,9
Hæfilegt (3)	419	44,5	3,2
Heldur of lítið (2)	335	35,6	3,1
Allt of mikið (1)	168	17,8	2,4
Of lítið	20	2,1	0,9
Hæfilegt	419	44,5	3,2
Of mikið	503	53,4	3,2
Fjöldi svara	942	100,0	
Tóku afstöðu	942	96,0	
Tóku ekki afstöðu	39	4,0	
Fjöldi aðspurðra	981	100,0	
Spurðir	981	96,6	
Ekki spurðir	35	3,4	
Fjöldi svarenda	1.016	100,0	
Meðaltal (1-5)		2,3	
Víkmörk ±		0,1	

Þeir sem eru í námi, eða eru án atvinnu (sp. 18) voru ekki spurðir þessarar spurningar.

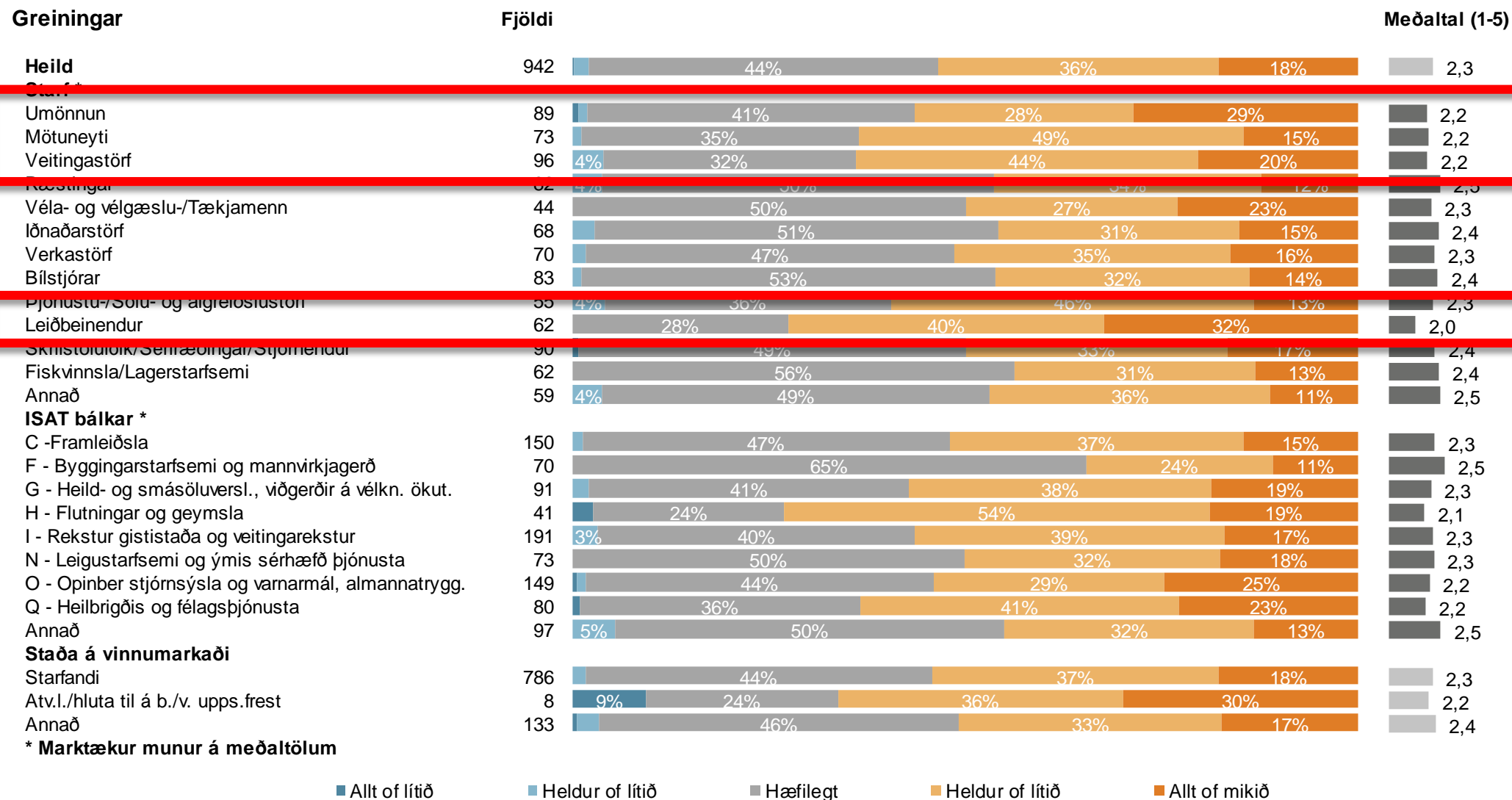
Sp. 32. Finnst þér vinnuálag þitt vera of mikið, hæfilegt eða of lítið?

■ Allt of lítið   ■ Heldur of lítið   ■ Hæfilegt   ■ Heldur of lítið   ■ Allt of mikið

Sp. 32. Finnst þér vinnuálag þitt vera of mikið, hæfilegt eða of lítið?

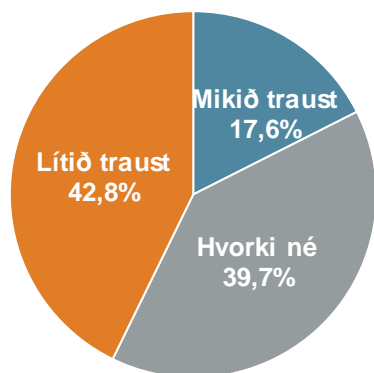
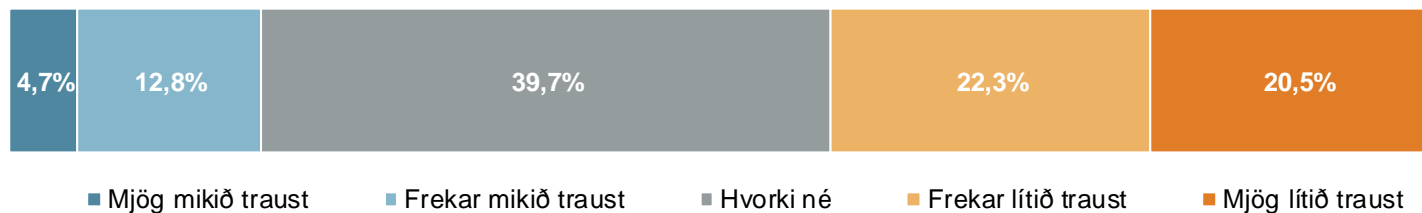
* Marktækur munur á meðaltölum

■ Allt of lítið   ■ Heldur of lítið   ■ Hæfilegt   ■ Heldur of mikið   ■ Allt of mikið

Lífeyrissjóður

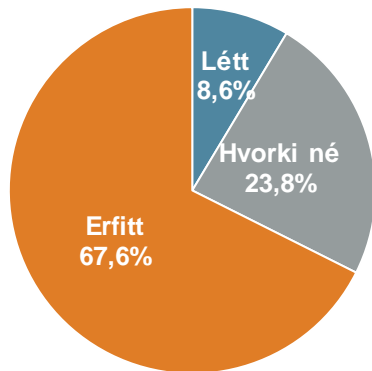
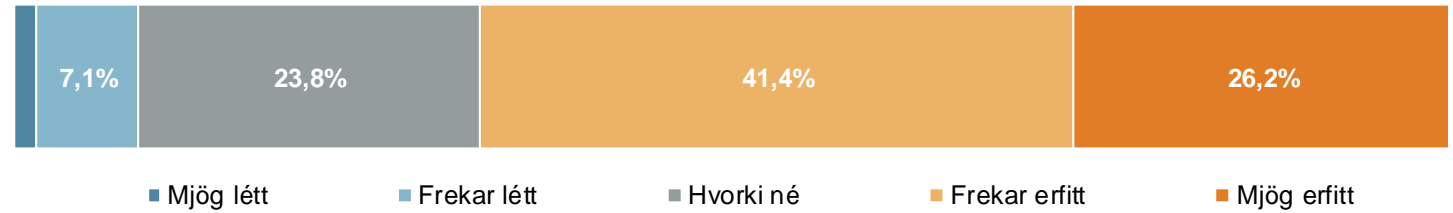
Sp. 33. Hve mikið eða lítið traust berð þú almennt til lífeyrissjóðakerfisins á Íslandi?

	Fjöldi	%	+/-
Mjög mikið traust (5)	42	4,7	1,4
Frekar mikið traust (4)	113	12,8	2,2
Hvorki né (3)	351	39,7	3,2
Frekar lítið traust (2)	197	22,3	2,7
Mjög lítið traust (1)	181	20,5	2,7
Mikið traust	155	17,6	2,5
Hvorki né	351	39,7	3,2
Lítið traust	378	42,8	3,3
Fjöldi svara	884	100,0	
Tóku afstöðu	884	87,1	
Tóku ekki afstöðu	132	12,9	
Fjöldi svarenda	1.016	100,0	
Meðaltal (1-5)	2,6		
Víkmörk ±	0,1		

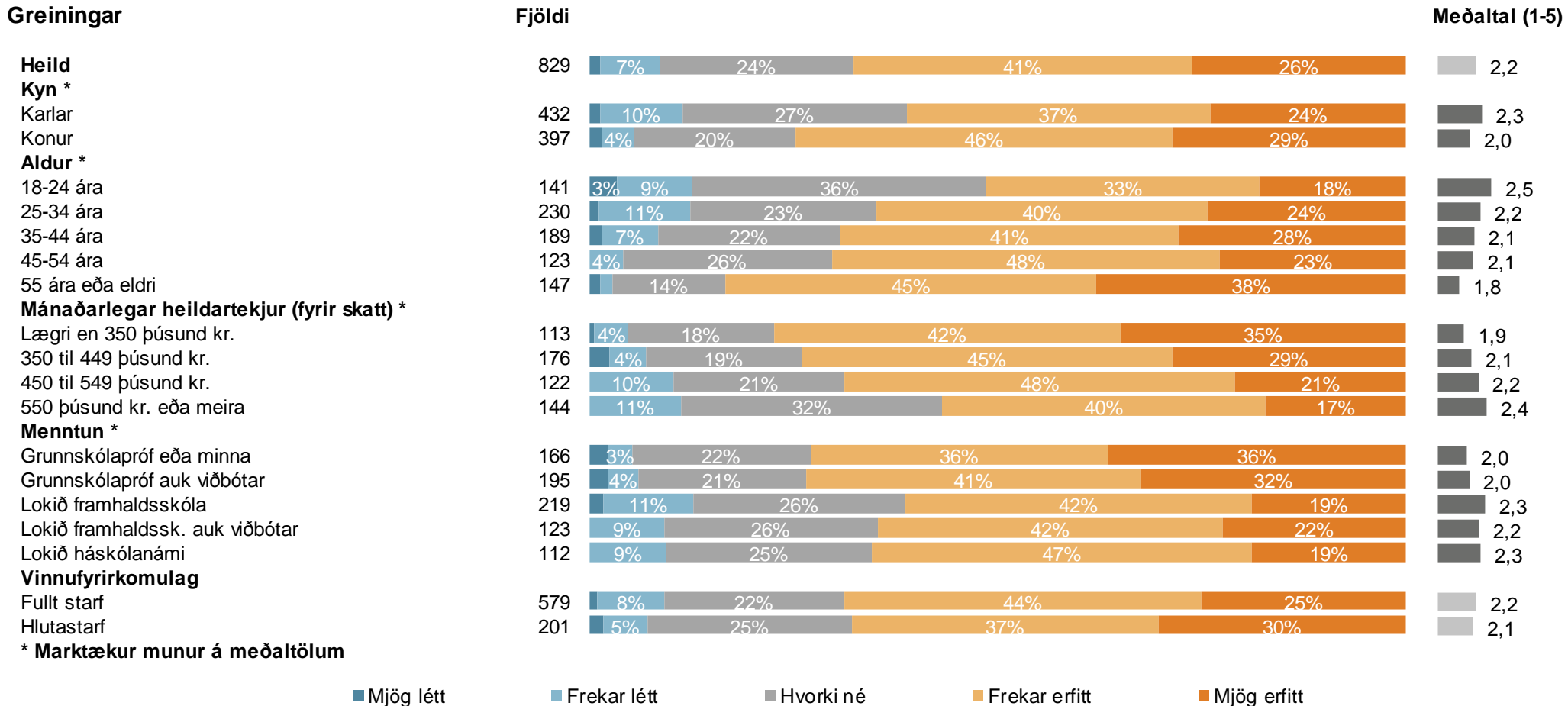

Sp. 34. Miðað við að þú safnir lífeyri til 65 ára með svipuðum hætti og þú hefur gert hingað til og farir þá á eftirlaun, telur þú að það verði létt eða erfitt fyrir þig að ná endum saman með þeim lífeyrisgreiðslum sem þú munt fá greiddar?

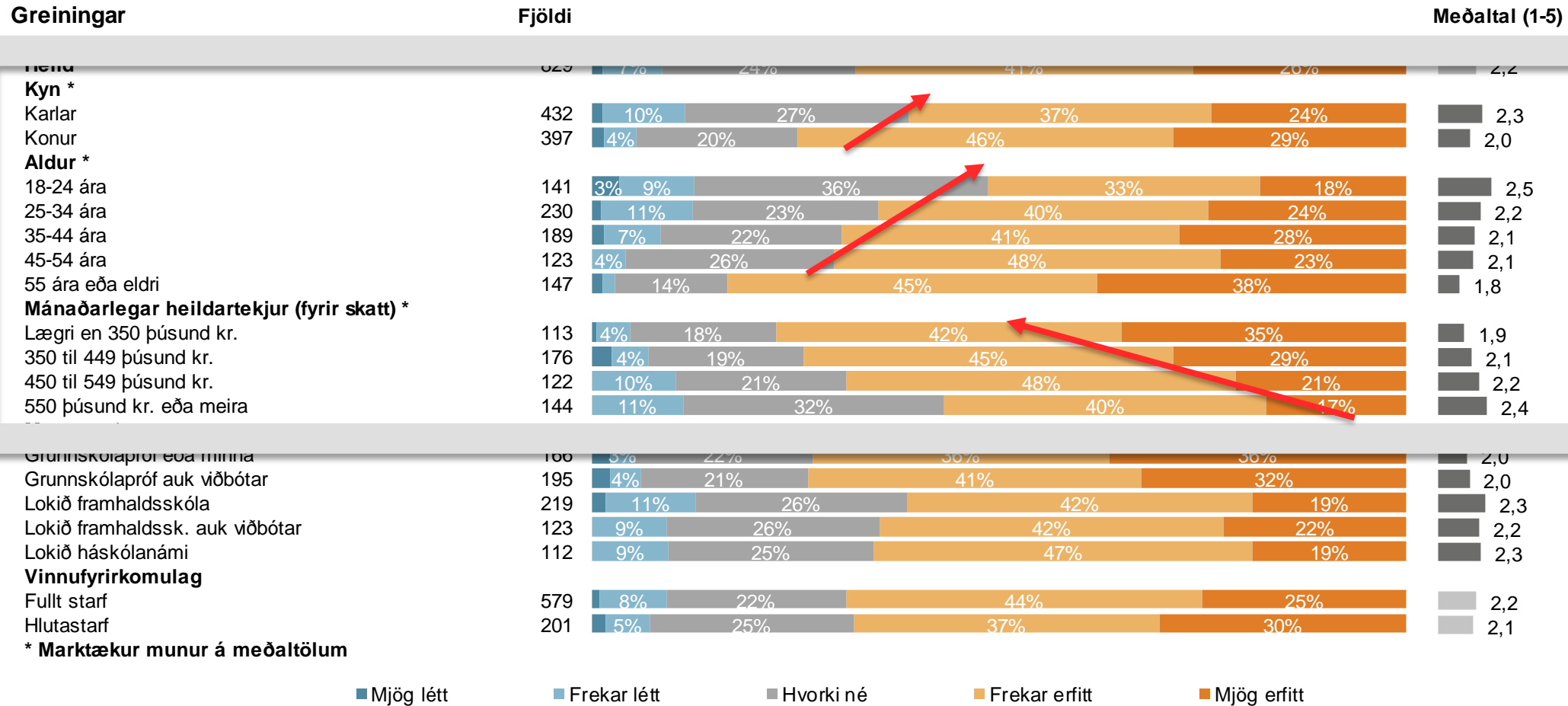
	Fjöldi	%	+/-
Mjög létt (5)	12	1,5	0,8
Frekar létt (4)	59	7,1	1,8
Hvorki né (3)	197	23,8	2,9
Frekar erfitt (2)	343	41,4	3,4
Mjög erfitt (1)	217	26,2	3,0
Létt	71	8,6	1,9
Hvorki né	197	23,8	2,9
Erfitt	560	67,6	3,2
Fjöldi svara	829	100,0	
Tóku afstöðu	829	81,6	
Tóku ekki afstöðu	187	18,4	
Fjöldi svarenda	1.016	100,0	
Meðaltal (1-5)	2,2		
Víkmörk ±	0,1		

Sp. 34. Miðað við að þú safnir lífeyri til 65 ára með svipuðum hætti og þú hefur gert hingað til og farir þá á eftirlaun, telur þú að það verði létt eða erfitt fyrir þig að ná endum saman með þeim lífeyrisgreiðslum sem þú munt fá greiddar?

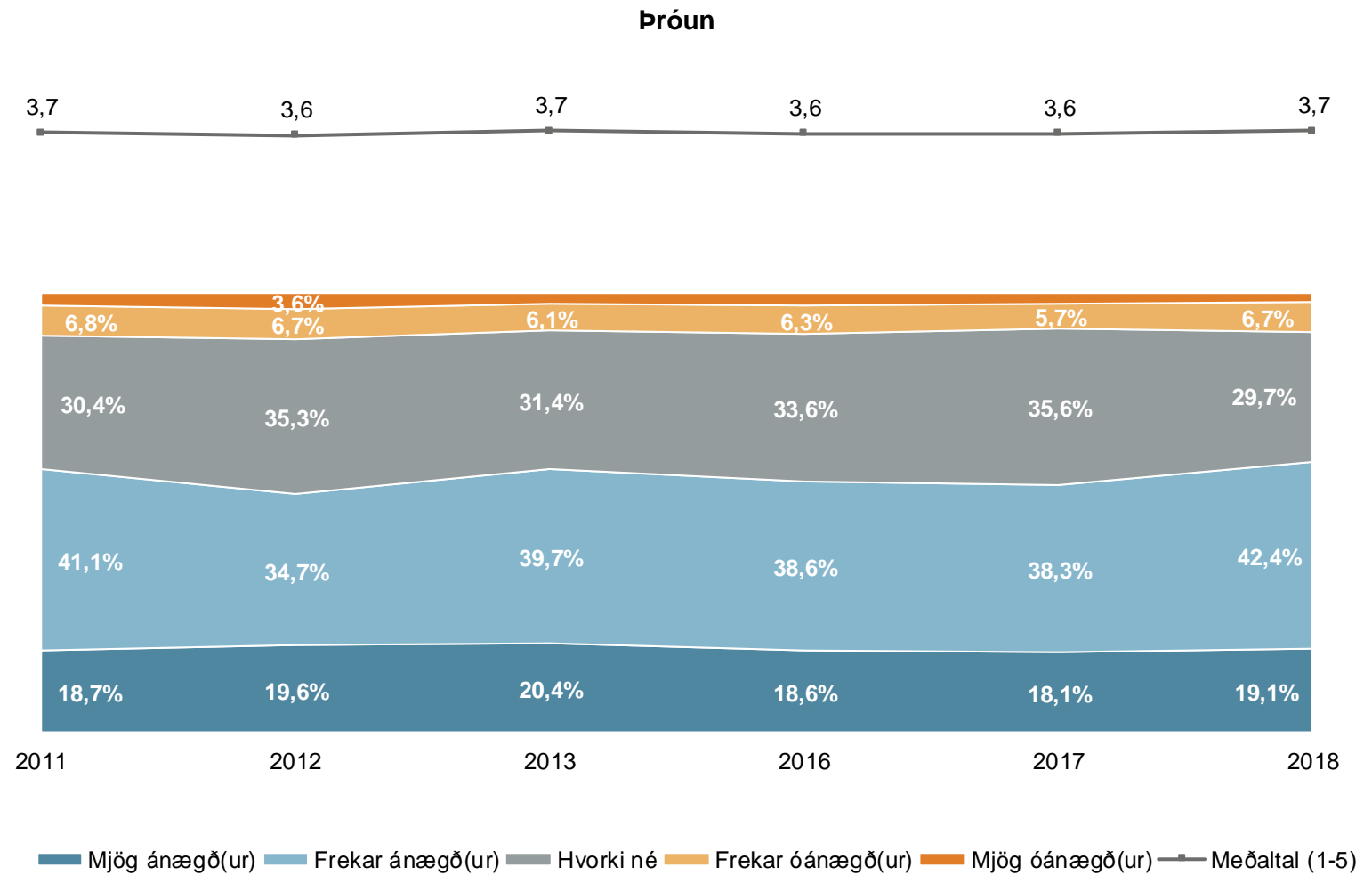
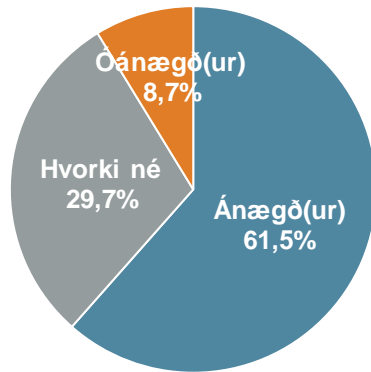
Sp. 34. Miðað við að þú safnir lífeyri til 65 ára með svipuðum hætti og þú hefur gert hingað til og farir þá á eftirlaun, telur þú að það verði létt eða erfitt fyrir þig að ná endum saman með þeim lífeyrisgreiðslum sem þú munt fá greiddar?

Þjónusta Eflingar

Sp. 35. Hversu ánægð(ur) eða óánægð(ur) ertu með þjónustu Eflingar?

	Fjöldi	%	+/-
Mjög ánægð(ur) (5)	173	19,1	2,6
Frekar ánægð(ur) (4)	385	42,4	3,2
Hvorki né (3)	270	29,7	3,0
Frekar óánægð(ur) (2)	61	6,7	1,6
Mjög óánægð(ur) (1)	19	2,1	0,9
Ánægð(ur)	558	61,5	3,2
Hvorki né	270	29,7	3,0
Óánægð(ur)	79	8,7	1,8
Fjöldi svara	907	100,0	
Tóku afstöðu	907	89,3	
Tóku ekki afstöðu	109	10,7	
Fjöldi svarenda	1.016	100,0	
Meðaltal (1-5)	3,7		
Víkmörk ±	0,1		

62% ánægð nú og hefur ekki mælst hærra, minnst var ánægjan 2012 (54%)

Kærar þakkir,

Tómas Bjarnason, Gallup

Leiðbeiningar um túlkun niðurstaðna

Ertu hlynnt(ur) eða andvíg(ur) ...?

	Fjöldi	%	+/-
Mjög hlynnt(ur) (5)	217	27,6	3,1
Frekar hlynnt(ur) (4)	356	45,3	3,5
Hvorki né (3)	133	16,9	2,6
Frekar andvíg(ur) (2)	61	7,8	1,9
Mjög andvíg(ur) (1)	19	2,4	1,1
Hlynnt(ur)		72,9	3,1
Hvorki né		16,9	2,6
Andvíg(ur)		10,2	2,1
Fjöldi svara	786	100,0	
Tóku afstöðu	786	69,2	
Tóku ekki afstöðu	350	30,8	
Fjöldi aðspurðra	1.136	100,0	
Spurðir	1.136	95,8	
Ekki spurðir	50	4,2	
Fjöldi svarenda	1.186	100,0	
Meðaltal (1-5)		3,9	
Vikmörk ±		0,1	

Í **tíðnitöflu** má sjá hvernig svör þátttakenda dreifast á ólíka svarkosti. Þar má einnig sjá hversu margir tóku afstöðu til spurningarinnar og hversu margir voru spurðir. Í töflunni hér fyrir ofan má sjá að tæplega 28% þátttakenda eru mjög hlynnt því sem spurt var um og ríflega 45% frekar hlynnt. Ef teknir eru saman þeir sem segjast frekar og mjög hlynntir má sjá að í heildina eru tæplega 73% hlynnt málefnum. Vekja ber athygli á að hátt hlutfall aðspurðra, eða 30,8%, tók ekki afstöðu til spurningarinnar og er talan því rauðlituð því til áherslu.

Meðaltal er reiknað með því að leggja saman margfeldi af vægi svars og fjölda sem velja það svar og deila upp í summuna með heildarfjölda svara. Í töflunni hér fyrir ofan reiknast meðaltal skv. eftirfarandi formúlu: [Mjög hlynnt(ur) (fj. x 5) + frekar hlynnt(ur) (fj. x 4) + hvorki né (fj. x 3) + frekar andvíg(ur) (fj. x 2) + mjög andvíg(ur) (fj. x 1)] / Heildarfjöldi svara. Í þessu dæmi tekur meðaltalið gildi á kvarðanum 1 til 5 en meðaltalið tekur gildi á því bili sem kvarðinn er hverju sinni.

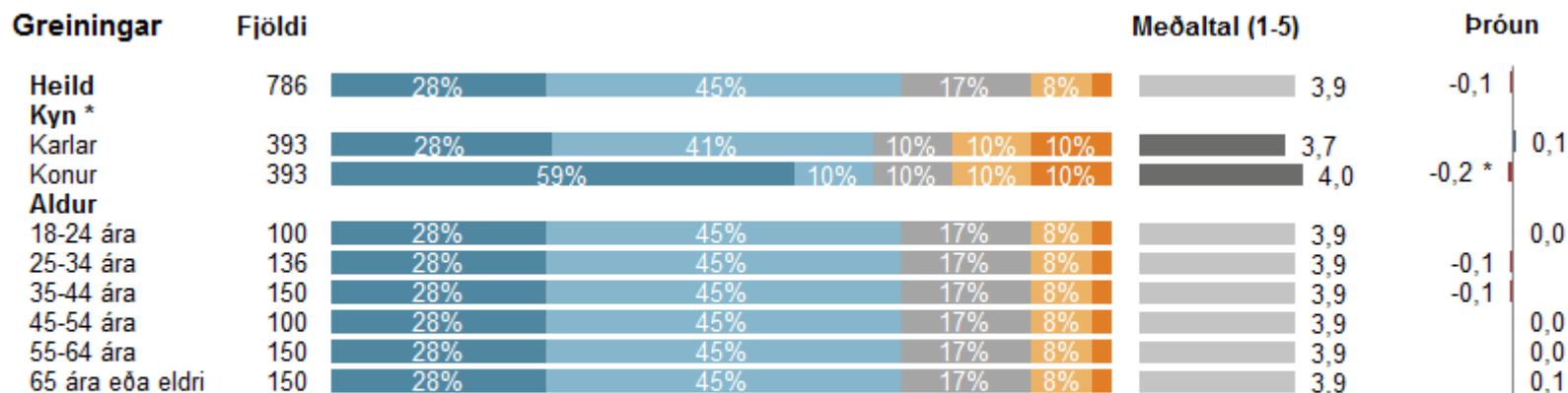
Vikmörk (sjá +/- dálk í tíðnitöflu)

Til að geta áttað sig betur á niðurstöðum rannsókna er nauðsynlegt að skilja hvað vikmörk eru. Vikmörk eru reiknuð fyrir hverja hlutfallstölu og meðaltöl og ná jafn langt upp fyrir og niður fyrir töluna nema ef vikmörkin fara niður að 0% eða upp að 100%. Oftast er miðað við 95% vissu. Segja má með 95% vissu að niðurstaða sem fengin er úr rannsókn liggja innan þessara vikmarka ef allir í þýðinu eru spurðir. Í dæminu hér til hliðar má segja með 95% vissu að hefðu allir í þýði verið spurðir, hefðu á bilinu 24,5% til 30,7% (27,6% +/- 3,1%) verið mjög hlynnt málefnum. Einnig má nota vikmörk til að skoða hvort marktækur munur sé á fjölda þeirra sem velja ólíka svarkosti. Ef vikmörkin skarast ekki er marktækur munur á fjöldanum. T.d. væri hægt að segja með 95% vissu að marktækt fleiri einstaklingar séu frekar hlynntir málefnum en mjög hlynntir því.

Greiningar og marktækt

Oft er gerð greining á hverri spurningu eftir lýðfræðibreytum, s.s. kyni, aldri og búsetu, sem og eftir öðrum spurningum í sömu könnun. Hér fyrir neðan má sjá greiningu eftir kyni og aldri þátttakenda. Þar sést t.d. að 28% karla eru mjög hlynntir málefnum á móti 59% kvenna. Í greiningum er jafnframt sýnt meðaltal mismunandi hópa og tekið fram hvort sá munur á meðaltölum sem kom fram á hópum í könnuninni er tölfræðilega marktækur. Þegar munurinn er marktækur er titillinn stjórnmerktur, eins og í tilfelli kynja spurningarinnar í greiningunni hér fyrir neðan. Að auki eru súlur sem sýna meðaltöl litaðar dökkgráar til áherslu.

Algengur misskilningur er að ef tölfræðiprófið er ekki marktækt þá sé ekkert að marka þá niðurstöðu. Það er hins vegar rangt, því merking tölfræðilegrar marktæktar felst í því hvort hægt sé að alhæfa mun sem kemur fram í könnun yfir á þýði. Í dæminu hér fyrir neðan má sjá að konur eru hlynntari málefnum en karlar og staðhæfa má með 95% vissu að þessi munur eftir kyni eigi sér einnig stað í þýðinu (t.d. meðal þjóðarinnar). Lengst til hægri á myndinni hér fyrir neðan er sýndar breytingar á meðaltölum frá síðustu mælingu. Í þessu dæmi má sjá að meðaltal kvenna hefur lækkað um 0,2 stig frá síðustu mælingu (er nú 4,0 og var síðast 3,8). Stjórnmerkingin við súluna vísar til þess að munur milli mælinga er tölfræðilega marktækur. Því má segja að konur séu nú að jafnaði síður hlynntar málefnum en þær voru í síðustu mælingu.

* Marktækur munur á meðaltölum

■ Mjög hlynnt(ur) ■ Frekar hlynnt(ur) ■ Hvorki né ■ Frekar andvíg(ur) ■ Mjög andvíg(ur)